

שנה י"ב גליון תקנ"ז אמור ה' אייר תשס"ח

תוכן העניינים

לקח טוב.....עמוד ב'
דבש תמרים.....עמוד ג'
בשפתי צדיקים.....עמוד ה'
פרפראות לחכמה.....עמוד ז'
פניני התורה.....עמוד ט'
הילולא דצדיקא.....עמוד י"א
יום אידם.....עמוד י"ב
משולחן מלכים.....עמוד כ'

קול יסודי התורה	
21721 - 03.6171120	
מס'	שיעור השבוע הבעל"ט
73 ₂	יום ראשון גיטין דף עג:
74 ₁	יום שני גיטין דף עד:
74 ₂	יום שלישי גיטין דף עד:
75 ₁	יום רביעי גיטין דף עד:
75 ₂	יום חמישי גיטין דף עד:
ער"ש ושכ"ק - חזרה	
7.05	זמן הדלה"ג
6.49	ירושלים
8.40	זמן מוצש"ק
8.43	ירושלים
8.17	ס"ז קר"ש א'
9.08	ס"ז קר"ש ב'
9.44	ס"ז תפלה א'
10.18	ס"ז תפלה ב'

ציזן במר תבכה

בשב"ק זו יחול אותה היום הר"ם עולם היום יעמוד למספ"ד לכל באי עולם, יום ההגא ויום אידם שבדו הציונים מלכם המכונה "יום העצמאות", הוא היום המר והנמרר שבו גבר האויב והכריזו לפני שישם שנה בשנת שח"ת עמך על תקומתה ו"עצמאותה" של ממשלת הכופרים.

בכל שנה ושנה כשמוגיע אותו היום - ובהאי שתא אקדומי פורענותא ליום החמישי - יחוגו וינעו כשיכור כל פורקי עול תו"מ בדוגמת חוקות הגוים בזליחה וסביאה הוללות ושכרות בעצם ימי הספירה כשישראל שרויים בצער על מיתת כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא, והוקבעו לימי אבל לדורות עולם, ולעומת זאת קבעו גם יום אבל הנקרא בלשונם "יום השואה" וזהו דווקא בימי ניסן האסורים בהספד ותענית.

ולצערינו ישנם כאלו שאינם שולטים ברגשותיהם ומניחים לנפש בניהם ובנותיהם להשגיח מן החלונות ולהציץ מן החרכים במראות הצובעות של גירי השמן, ונצייר לעצמינו כליל תשעה באב באמצע אמירת הקינות על חורבן ביהמ"ק מתאספים הרומיים מחריבי קרתא ברהובה של עיר והוגנים בחצוצרות ובקול שופר על נצחונם בחורבן בית מקדשינו ועל אשר הגלו את ישראל מעל אדמתם, וכי יעלה על הדעת לילך וליהנות עמם בשמחה זו, הנה כי כן הוא כאשר עיקר הגורמים לעיכוב הגאולה בדור האחרון ה"ה העמלק הציוני חוגגים את נצחונם הגדול בייסוד וכינון ממשלת השמד אשר העביר רבבות אלפי יהודים מעל דתם, וידועים כמה מה שהיה מרגלא בפומא דרבינו הקה"ט זיעועכ"א שבאמת הגיע כבר זמן הגאולה אלא שהמלוכה הזאת אשר לקחו לעצמם בטרם עת דחקה רגלי הגואל, ואם כן איפוא איככה נוכל לראות כבלע את הקודש ולשמוח בשמחתם.

זה לעומת זה אנו החרדים לדבר ה' הכופרים בע"ז הציונית הוא לנו יום של צער ובכיה לדורות לאשר בו ביום אנו מציינים שישם שנה של כפירה בה' ובתורתו הק', שישם שנה של גלות ישראל בין רשעי ישראל הקשה מכל גליות הקודמים, שישם שנה שגזרים עלינו גזירות קשות ורעות כדי לנתקינו ולהרחיקינו מדת תורתנו הק', שישם שנה של שנאת ורדיפת הדת בגזירות חיטומי שכבי, חילולי שבת, מסיון, הפצת נבילות וטריפות, חמוץ בפסח וכדו', שישם שנה של מרידה והתנרות באומות שבעון זה הופקרו ישראל כצבאות וכאילות השדה רח"ל, שישם שנה כולם שווים לרעה בשרשרת ארוכה ומרה של שפיכות דם נקי ה"י.

ואנחנו בדרכינו נלך בדרך התורה הסלולה לנו מרבתינו הק' ונמשיך במלחמת ה' בעמלק מדור דור ובמהרה יקויים הפסוק כי תעביר ממשלת זדון ורוח הטומאה אעביר מן הארץ בביאת גוא"צ ומלכינו בראשינו בב"א.

לכה טוב

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים, ע"ד מוסר וחסידות נאמרים

והיתה לאהרן ולבניו ואכלוהו במקום קדוש. ר"ל במקום שיתקדש ויפרוש ויתענה טוב לאכול הקדשים בקדושה. (חזקוני)

ומכה בהמה ישלמנה. לא די בהלקאת הנפש הבהמית, אלא ישלמנו שחייבים להשלימה בהתלהבות וקדושה. (אמרי קדוש)

ספירת העומר

וספרתם לכם. ספירה יש לו ג' פירושים, מנין, תפורה, ובהירות מלשון ספיר ויהלום, כי סגולת המנין של ספירת העומר היא הסרת הרע כדוגמת תפורה, וממילא יזכה לבהירות בכל דרכיו. (תולדות אהרן)

ועשיתם ביום הניפחם את העומר כבש תמים בן שנתו לעולה לה'. י"ל בפסוק זה דידוע בספח"ק דבילי פסח נפתחין מוחין עילאין ובמשך ימי הספירה צריכין ליכנס בשערי קדושה יותר ויותר, וצריך להמשיך קדושה שישאר על משך כל השנה, וזהו ועשיתם ביום הניפחם את העומר שאז הוא התחלת ימי הספירה וליכנס בשערי קדושה, כבש מלשון ועלה בכבש שתעשה לך מעלה ומדריגה שתמשיך על עצמך קדושה כ"כ, בן שנתו שיהיה על כל השנה, לעולה שתוכל לעלות לה'. (מאור ושמש)

ממושבותיכם תביאו לחם תנופה. אפי' מבחינת מושבותיכם שבמדריגות הנמוכים כגון אכילה ושתיה ושינה ופרמי תענוגי בני אדם, גם שם יש אותיות התורה הנקרא לחם, ר"ל דגם בזה צריכים לעבוד את השי"ת. (אור המאיר)

בליל שבת קודש זו
תקיים ה"באטע"
לבחורי חמד דישיבה"ק

לעבודת הבורא ב"ה בשביל החטא שחטא תשרף כל הקליפות אמן. (קדושת לוי)

ומן המקדש לא יצא. על האדם להיזהר שלא יסיר דעתו משהי"ת, ויהיה תמיד דבוק בקדושה. (בעל שם טוב)

קנין כספו. קנין הנפש תלוי בכך שירבה בצדקה. (אור לשמים)

ושמרתם מצותי ועשיתם אותם. ושמרתם מלשון ואביו שמר את הדבר, היינו שתצפה מתי תבוא המצוה לידי ויקיימנה, ובשכר זאת ועשיתם אותם, תזכו לקיימם בשלימות. (אמרי יוסף)

אשר תקראו אותם מקראי קודש אלה הם מועדי, כאשר הנהגתם של ישראל בימי המועדות היא מקראי קודש בקדושה כראוי, אזי אלה הם מועדי שהשי"ת הוא שותף לשמחתם של ישראל. (נעים אלימלך)

וקצרתם את קצירה. אל יעלה על דעתכם כי מאחר שהארץ היא זבת חלב ודבש, הרשות בידכם להיות שקועים בתענוגותיה, אלא וקצרתם את קצירה עליכם לקצר ככל האפשר בדברים הגשמיים והארציים. (דברי יחושע)

עצרת הוא. ברש"י קשה עלי פרידתכם, הפי' הוא שקשה עלי מה שישאל נפרדים זה מזה לאחר המועד בהם כולם כאיש אחד בירושלים. (פרדס יוסף)

ולקחת פולת. סמיכות המנורה הרומזת לתורה ללחם הפנים, להורות כי באמצעות התורה יורד שפע לעולם. (תולדות אדם)

ביום השבת יערכנו לפני ה' תמיד. בידי האדם לפעול שקדושת השבת תותיר את רשימה גם לימות החול. (מבשר צדיק)

אמור אל הכהנים בני אהרן. ברש"י להזהיר גדולים על הקטנים, י"ל עפ"י הידוע גודל מעלת הצדיקים ודיבוק חכמים שבדורו אשר מפיהם אנו חיים, וכל הדבוק בהם לא יזנח לעולם להיות להם עליה להכלל בתוך הצדיקים בעבודתם וכמו שגילה לנו דבר זה הבעש"ט וכן הוא בכל דור ודור, וז"ש ברש"י להזהיר גדולים על הקטנים, לזרז הצדיקים שבדור להעלות את הקטנים שבדור. (תפארת שלמה)

לנפש לא יטמא בעמיו. דלפעמים צדיק נכשל באותו עון השכיח בדורו כמו ליצנות ושחוק וכדו', וכדי שיהא דבריו נשמעים צריך גם כן לפעמים לומר איזה לצון או שחוק, ולפעמים נתאוו ועושה הדבר בתענוג וזהו פי' הפסוק דלא יטמא הצדיק עצמו בעמיו דהיינו בעון שההמון עם נכשלים בו. (דגל מהנה אפרים)

לנפש לא יטמא בעמיו. אף בשעה שאדם מעורב בין חברות בעמיו, אל יפסוק מהדביקות בהשי"ת. (תולדות יצחק)

לנפש לא יטמא בעמיו. גם מי שהוא בעמיו שנפשו עמומה וכבויה, לנפש לא יטמא, אין לו להתניא ולהרשיע את עצמו כאילו הוא טמא ללא תקנה, אלא יתחזק וישוב בתשובה ושב ורפא לו. (דברי חיים)

ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף. דידוע כשאדם חוטא ח"ו עושה פגם למעלה ונותן כח לקליפות, והרפואה לזה לשרוף את החיצונים על ידי שמתלהב להבויה, והתלהבות ההוא בא ע"י החטא מחמת שחטא והי' במחשבות חשכות, וזהו פי' הפסוק ובת כהן וכו' כלומר הנשמה כדאיתא בזהר, כי תחל לזנות, את אביה היא מחללת שעושה פגם למעלה ונותן כח להחיצונים, הרפואה היא באש תשרף ע"י התלהבות שמתלהב אח"כ

תודתנו וברכותינו לירידינו החשובים שהשתתפו בהוצאת הגליון

הר"ר יעקב אברהם גאלדבערגער הי"ו
לרגל הולדת בנו נ"ו למז"ט

מזה"ר אברהם שפילמאן הי"ו
לרגל הולדת בתו תחי' למז"ט

ויה"ר שיזכו לרוות רב תענוג ונחת מכל יוצ"ח וכמ"ס

דבש תמרים

פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים, רבותינו הקדושים עצי התמרים

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו'. יש לבאר הכוונה עפ"י הישמה משה לפרש המדרש חביב קרבנו של אהרן לפני הקב"ה כקרבנו של נשיאים, כי באמת אין לך אדם מיישראל שאין לו שעה שחושק לעשות רצון קונו ונותן לב לשוב, אלא שאין חסידות כחסידות בתחלתו, ואחר שעה נתקרה וחזר לקדמותו, אבל הבני עליה אצלם כל שעה ושעה כראשונה, שבכל עת נדמה לו כאילו מעתה מתחיל לעבוד להשי"ת, ואין אצלו אמצע וסוף רק תמיד התחלה, והנה קרבן הנשיאים שהיתה לחנוכת הבית בודאי היה בהתלהבות גדול בראותם כבוד ה' מלא את המשכן והיה חנוכה ראשונה, ובודאי היה חביב מאד לפני הקב"ה, וע"ז אמר במדרש כי גם קרבן אהרן שהיה בכל יום פעמיים, חביב לפני השי"ת כקרבן נשיאים, שכן דרך בני עליה כל שעה ושעה אצלם כשעה ראשונה ע"כ, והנה כתב הרא"ה טעם למצת ספירת העומר להראות גדול החביבות וההשתוקקות של ישראל אל החג הקי' זמן מתן תורתנו, עד שמרוב השתוקקות אנו מונים הימים והשבועות כאדם שמשתוקק לדבר חשוב, וקצרה רוחו מלצפות עד שיוכה לאותו דבר, והוא מונה הימים שכבר עברו, ועפ"י יתפרש הכתוב תספרו חמשים יום, כמ"ש הרא"ה שבכל ימי הספירה יהיה עיקר המכוון על יום החמשים, אמנם יש לחוש כ"א יהיה במחשבתם במשך כל ימי הספירה יום החמשים, הרי יצטננו מהתלהבותם ובהגיע יום החמשים כבר לא תוסיף לבעור בלבם רשפי אש שלחבת קה כבראשונה, לזאת הזהיר הכתוב והקרבתם מנחה חדשה לה', שיהיה מצוה זו כחדשה בעיניכם מדי יום, ואז תהיה לכם ההתלהבות וההשתוקקות כבתחלה. (דברי יואל)

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו. וברשיי אמור ואמרת להזהיר הגדולים על הקטנים, אולם מבואר בתורה כהנים דאזהרת הקטנים איתרבי מאומרו בני אהרן וא"כ צ"ב הכפל אמור ואמרת, ואפ"ל בהקדם מ"ש באגרא דכלה בשם רבינו הקי' מלובלין כי האיש הנלבב אשר יתאספו אליו בני ישראל לשמוע דברי תורה מפיו, מזמין לו השי"ת שכליות בתורה, ואין זה בזכותו כי אם בזכות האנשים הנאספים, כמו שהבואר מזמין לעשיר הון רב לפרנס עניים, והוא אינו רק כגבאי צדקה בגזירת היוצר ע"כ, ומעתה י"ל כי מאחר שהכתוב אמור אל הכהנים בני אהרן בא להזהיר את הכהנים הגדולים על בני אהרן הקטנים ללמדם ולחנכם הדרך ילכו בה והמעשה אשר יעשו, ע"כ נאמרו בו שני אמירות בכפלים, לרמז כי ע"י שילמדו הגדולים עם הקטנים וידריכו אותם בדרך ה', ישפיע הקב"ה עליהם אמירה והשפעה בכפלים בשכליות התורה בזכות התלמידים אשר הם לומדים עמהם. (ברך משה)

☆

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו'. ובמדרש אימתי הן תמימות בזמן שעושין רצונו של מקום, ויתבאר עפ"י דברי המדרש עה"פ ויהי כי יראו המילדות את האלקים וגו' וייטב אלקים למיילדות וגו' מהו שכר היראה תורה, והנה התורה הקי' נקראת תמימה ככתוב תורת ה' תמימה, וכאשר האדם זוכה לעסוק בתורה ולהתדבק עצמו בתורה הרי הוא נקרא תמים, וכן מצינו בנח שנאמר בו נח איש צדיק תמים, וא"כ זכה למדינה זו כי את האלקים התהלך נח ס"ת חכם כמבואר בבח"ט, וכיון שעסק נח בחכמת התורה הרי דבק את עצמו

בתורה ה' תמימה, וע"ז זכה למדינת תמים, וזה שדרש במדרש אימתי הן תמימות היינו איך יזכה האדם להיות תמים, בזמן שעושין רצונו של מקום שיש לו יראה ה' כל היום, כי כאשר האדם זוכה ליראת שמים, הרי שכר היראה הוא תורה והוא זוכה להיות תמים. (כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

☆

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו. במדרש עליונים שאין להם יצה"ר די להם באמירה אחת אבל התחתונים שיש בהם יצה"ר הלוואי לשתיהם אמורות יעמדו, וצ"ב למה צריכין התחתונים לשתיהם אמירות, ויבואר לפי מה שפירש הרמ"ק מפערימישאלן זי"ע דברי רש"י בפרי חוקת לפי שהשמן ואו"ה מונין את ישראל מה המצוה הזאת ומה טעם בה וכו', כי בשעה שמזדמן לאדם לקיים מצוה מיד בא היצה"ר ומסיתו מה המצוה הזאת כלומר כי אין זה מצוה כלל ולמה לך לעסוק בה, ואחר שגובר האדם עליו ומקיים המצוה מכנים בלבו הרהורי גאון כי עשה מצוה גדולה ולא הלך בעצת היצר, והוא ומה טעם בו היינו כי יש בהמצוה טעם טוב, ולכן כתיב בה חוקה גזירה היא מלפני לפני עשיית המצוה חובה על האדם לא לשמוע לקול היצר, ואין לך רשות להרהר אחריה היינו אחר קיום המצוה ג"כ לא יתבונן בהמצוה הנשגבה שקיים ואל יבוא למחשבת גאון, והוא כוונת המדרש העליונים שאין להם יצה"ר די להם באמירה אחת לעשות מה שנצטוו מפיו ה', אבל התחתונים שיש להם יצה"ר הלוואי לשתיהם אמורות יעמדו כלומר אמירה אחת בטרם עשיית המצוה ואמירה אחת אחר שקיים המצוה לבל יתנאה. (הגה"צ ראש ישיבתנו שליט"א)

ישיבת מחר"ט

דרכינו יואל מסאטמאר

סרית יואל בני ברק
נתיסדה ע"י כ"ק רבינו הקדוש זע"א - בנשיאות כ"ק מרן הגה"ק שליט"א
בראשות מורינו הגה"צ ראש ישיבתנו שליט"א

אשריכם חתני התורה

בלב מלא התרגשות עצומה, ומעומק נפשינו ההומה, נביע בשפה ברורה ונעימה, ברכת התורה לבית וחמה, ובשער בת רבים מוקירי תורה, נפרסם לשם לתהילה ולתפארה, ונעטר להון כתר, לכבוד אלו הבחורים, חשובים אהובים ויקרים, שוקדים ומתמידים בפקודי ה' ישרים, את שמם על נס נרים, להללם ולפארם בכל התוארים, הלא המה

הבח' כמר **דוד מאיר יאקאב** נ"ד

הבח' כמר **שלמה זלמן לאנדא** נ"ד

הבח' כמר **מאיר מנחם זאב גראס** נ"ד

הבח' כמר **אלימלך יחזקאל משה גראס** נ"ד

הבח' כמר **אברהם מנחם שווארץ** נ"ד

הבח' כמר **לוי משה דוד טעלער** נ"ד

אשר אחרי שעות ארוכות לילות כימים של יגיעה עצומה והתמדה מרובה שהוסיפו והקדישו מחוץ לזמני וסדרי הלימודים בישיבתנו הק' בעזהשי"ת גדלו והצליחו וגם עשו פרי הילולים לה' ולתורתו

ועמדו בכור המבחן בעל פה

על כל המסכתות בש"ס שלמדו במשך שנות לימודם בישיבה"ק

כ-300 דפי גפ"ת

ועוד ידם נטוי' להמשיך ביתר שאת וביתר עוז

אשריכם ואשרי חלקכם - זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו

וצרופה בזה ברכותינו המרובות, שכשם שזכיתם ללמוד ולהבחן מסכתות אלו כן תזכו ללמוד ולדעת עוד מסכתות רבות אחרות, ותתעלו מעלה על במתי התורה, ותתגדלו לשם ולתפארה, והשי"ת יסייע בידיכם, להמשיך בלימוד התורה כל ימי חייכם, ותתעבדו לאילנא רבבא, לתפארת הישיבה.

החותמים למען שמם בהערכה ובשמחת התורה

הנהלת הישיבה

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מביקים

בשפתי צדיקים

ממושבותיכם תביאו לחם תנופה

זקן אחד בא להרה"ק ר' ישכר דוב מבעל זצוק"ל ואמר לו: רבי, הגעתי לשנות הזקנה, ואני רוצה לשוב בתשובה שלימה על חטאת נעורי, וביקש ממנו שיסדר לו דרך תשובה, אמר לו הצדיק, אם אתה מתחרט עליהם באמת, זו הוא התשובה הנכונה, ושאל אותו הזקן, ומהו שיעור החרטה, נענה הצדיק ואמר: אספר לך מעשה, סוחר אחד נודד והקדים לבוא אל היריד הגדול שבלייפציג, והביא עמו כמה קרונות של סחורה, שהביקוש עליה היה רב, בו ביום שנכנס לעיר, התחילו יורדים גשמים, ולא פסקו כמה ימים, ולא יכלו שאר הסוחרים שבסביבה להביא מאותה הסחורה ליריד, וכל אלה שהוצרכו לסחורה זו באו אל הסוחר לקנות, והוא בראותו שכל כך מרובים הקופצים על סחורתו, דחה אותם מיום ליום, כדי להרבות במחיר הסחורה, וכן עשה כל הימים שירדו גשמים, ומחיר הסחורה עלה מיום ליום, יום אחד שמע שהמלך מבקש סחורה כזו ורוצה ליתן סך גדול בעד כל אמה, וחשב בדעתו למחר יתנו לי יותר והלך לאכסניא ואכל ודשן וישן, ויהי ממחרת שמע שהמלך נותן עוד יותר בעד כל אמה, וכן הרבה פעמים עד שפתאום ביום אחד באמצע הלילה חדל הגשם, ולמחרת בבוקר השכם היה היריד מלא מסוחרים שבאו עם סחורתם, והמחיר ירד בבת אחת פלאים, ויהי כשמעו זאת הרכה בראשו וצווח מה עשיתי, הלא היה לי ריוח גדול ועושר ואף על פי כן לא השגחתי על זה רק אכלתי וישנתי, אוי ואבוי, איך אבוא לביתי למקומי אשר אני יושב, ועתה, סייס הצדיק, אם תמצא שגודל חרטתך על חטאת נעוריך, היא כגודל חרטתו של אותו סוחר כשראה מה עלתה לו, והתחרט על שלא מכרם בזמן שהיה מחירים רב, וכמו"כ אתה צריך להתחרט על כל רגע ורגע שלא עשית תשובה, ואם תתחרט כך תידע שעשית תשובה כראוי, וזהו פ"י הכתוב ממושבותיכם, פ"י ענינים השייכים לעצמיכם תביאו לחם תנופה לה' היינו שאז תלחמו בדעתכם ותניפו הדרך לה' כי כנוצר לעיל ממנו נקח לעבוד את ה', וכן אם אדם מתחרט על איזה דבר במשא ומתן וכדומה מפני מה עשיתי כך ומתחרט בלב ונפש על זה, אז טוב שיחשוב בדעתו שמתחרט גם על עוונותיו כנ"ל, ועוד יותר צריך להבין שלא מחשבותי מחשבותיכם, היינו כי אם עשו ח"ו שלא כהוגן בדבר ה' הוא כפל הרבה ממה ששגה בעניני עולם הזה שהוא עולם עובר, וזהו שאמר הכתוב "תנופה לה' שתנים", היינו כפל ממושבותיכם, וזה אפשר לומר ענין ששואלין לאדם נשאת ונתת באמונה כי בעת משא ומתן אם בא לדבר שעושה ואחר כך מתחרט צריך להאמין שהקב"ה רוצה לעוררו בתשובה וחרטה על כן שלח לו ענין כזה שישבר את לבו בחרטה כדי שעל ידי זה יוכל לבוא לחרטה טובה, ולזה צריך אמונה שלא דבר פשוט הוא רק רמז רמזו לו מן השמים.

(אמרי יהודה)

וספרתם ל'כם מ'מחרת

שמעתי בשם הקדוש מבארדיטשוב זללה"ה שהיה רואה פעם אחת איזה קטרוג גדול על ישראל רחמנא ליצלו, ולא היה יכול לשית עצות בנפשו, ובאמת השי"ת חפץ חסד הוא ורוצה שהצדיקים ימתיקו הכל והזמין לו בשעה שהלך למקוה דרך השוק פגע באשה אחת שהלכה והיתה נושאת איזה בשר על שבת כנהוג, בהליכתה היתה מדברת לעצמה ומקללת, ושאל אותה מה זה שאת מקללת, והשיבה הלא אין משגיחין על העיר עבור עניים, שעד שיש לה איזה סך על בשר על כל פנים על שבת, הגם שכל השבוע אינה טועמת בשר מחמת היוקר, והיוקר גדול ועוד נוסף שהקצב נותן עצמות ובשר סרוח וכדומה על כן היא מקללת ומדברת מתוך צערה, אמר לה מפני מה לא הלכת לקצב אחר, התחילה לקלל גם הקצב השני, ואמרה וכי הוא טוב מן הראשון, ושאל אותה אם בשר גם טריפה ג"כ כל כך ביוקר, והשיבה שהוא בזול עוד יותר פחות מחצי דמי הבשר הכשר וגם טוב הוא, והשיב לה איעצך, לך וקח בשר טריפה ויהיה לך בזול וגם טוב, ויהי כי שמעה את דברי הזקן הזה צעקה עליו בקול מר, בוש לך זקן כמותך מלומר שאקנה בשר טריפה, וכי יעלה זאת על לב ישראל, וצעקה עליו בבזיונות על חלומותיו ועל דבריו, והלך הרה"ק לדרכו בטוב לב וטען להקב"ה ראה עניותה וגם צעקתה, וכי על העם הזה עוד יש קטרוג הלא מוסרים נפשם וממונם על התורה הקדושה ובוה המתקין הכל.

כעין זה מסופר שפעם באשמוורת הבוקר בימי החורף והקור המושלגים, יצא הרה"ק לרחובת של עיר, וראה איש יהודי רץ לבית הכנסת וטלית ותפילין בידו, כשקרב אליו וראהו בעניו, לבוש בגדים קרועים ומנעלים העשויים טלאי ע"ג טלאי, עצרו הרה"ק מבארדיטשוב ואמר לו ר' יהודי מדוע מהרת היום, ומה לך רץ יחף ורועד מקור, הלא תיטיב אם תשב בביתך ולא תקפא מקור וכפור, ענה לו העני רץ אני להתפלל, אמר לו הרבי הלא יכול הנך להתפלל בביתך, ענה לו שוב העני אבל בביתי לא אוכל לומר קדושה וברכו, פתח ואמר הרה"ק רבוננו של עולם הבט נא משמים וראה חסנם ואיתנותם של בניך, על אף שניסיתי לפתות עני ודל זה בדברים של טעם לא שת ליבו ולא שמע לעצתי, כשסיפרו לפני הרה"ק מרוזין זי"ע נענה ואמר הלוא מקרא מפורש הוא, היה אתה לעם מו"ל האלקים, כלומר תנסה אתה להרחיקם ולפתותם שיהיו מנגד אלקים, ותראה שהם לא ינטו אחריו ואח"כ והבאת אתה את הדברים אל האלקים, להיות מליץ עליהם לפני ה', והנה נודע שהדינים נקראים חושך והאור הוא טוב וזהו וספרתם ל'כם מ'מחרת הוא לשון אור וחסדים מלשון ספי"ר ויהלום, על כן ראשי תיבות וספרתם ל'כם מ'מחרת הוא אותיות מו"ל דזה העצה לפעמים להראות גדולתם של ישראל ועי"ז יהיו נמתקים הדינים ויהיה אור.

(אור ישראל)

בית המדרש דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א
זכרון מאיר – בני ברק

מודעה רבא לאורייתא

הננו מודיעים בזה לכל אנשי שלומינו הע"י
כי אי"ה ביום שבת קודש אחה"צ ילמד

בנש"ק הרב שלום טייטלבוים שליט"א

שיעור בפרקי אבות עתובל בדרוש עוסר ואגדה

בשעה 6.30 בדיוק בבית מדרשינו

גברת שבתא טבא
הגבאים

ביקור חולים "חסדי יואל" ד'סאטמאר

רח' ישמח משה 32 קרית יואל בני ברק

הטיבה ה' לטובים

בקול ששון וקול שמחה, נברך בשיר ושבחה, מזל טוב ורוב ברכה, אל מול פני מע"כ הני תרי
ידידינו החשובים והיקרים, אהובים וברורים, משליכים עצמם מנגד למען ביקור חולים, מדי
שבת בשבתו מתנדבים לעבודת הקודש ומרבים פעלים,

הר"ר יעקב אברהם גאלדבערגער הי"ו

הר"ר יהושע פאליק שווארץ הי"ו

לרגל שמחתם בחולדת צאצאיהם שיחיו למז"ט

בשם כל הנהנים מפעולותינו הכבירים, נברך אתכם בהלל ושירים, יה"ר שתרוו רב תענוג ונחת מצאצאיהם היקרים, ותזכו להמשיך
לעמוד לימינינו במעשיכם הנשגבים למען החולים והזקנים, עוד רבות בשנים, דשנים ורעננים, ובזכותם תזכה לבנים ובני בנים, וכו"ס.

הכו"ח בתורה וקול זמרה, בהערצה והוקרה

העוסקים במלאכת הקודש

הנהלת ביקור חולים

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, בפתור ופרה משוקדים

פרפראות לחכמה

תקריבו היינו שזריקת הקרבן על הארץ הוא במקום סקילה ואחיות הצואר לשחיטה היא במקום חנק והשחיטה עצמה הוא במקום הרג והקטרת האיברים והאימורים הוא במשום שריפה, א"כ הכהן שעוסק בעבודת הקרבנות בכל שעה הוא נותן אל לבו דברים של המת ממילא אין צריך להוצאת המת כדי שיתן אל לבו דברים של מת כדי לעורר אותו לתשובה, וז"ש הכת' "קדושים יהיו" שלא יטמאו למתים, וקשה הלא צריך לטמא למתים בכדי לזכור את יום המיתה ע"ז אמר הכתוב "כי את אשי אלקיהם הם מקריבים" ויזכרו יום המיתה לשוב בתשובה וע"ז זה "יהיו קודש" ולא יצטרכו להיטמא למתים. (זרע אהרן)

☆

שור או כשב או עז כי יולד. במדרש פליאה מכאן רמז לתחיית המתים מן התורה, אבל רשעים שכפרו בתחיית המתים האין נוטלים את הלולב בימין ואת האתרוג בשמאל, וי"ל דהנה כתבו המפורשים ב' טעמים מפני מה נקבר משה בחו"ל האחד משום שאמר "אנה חטא העם הזה חטאה גדולה" וישראל לא חטאו כי התכוונו לשם שמים בכדי להורות תשובה, והטעם השני בכדי להחיות עמו מתי מדבר לעתיד לבוא, אכן אם נאמר שישראל חטאו בעגל אז אין לומר הטעם משום שאמר "אנה חטא העם הזה חטאה גדולה" אלא משום מתי מדבר וממילא מוכח דתחיית המתים מן התורה, והנה איתא (ויקרא כ"ג ג') שור או כשב או עז כי יולד, וכי שור נולד והלא עגל נולד אלא משום שעשו להם עגל מסכה, דהיינו שלא להזכיר את מעשה עגל לפיכך קראו הכתוב שור ולא עגל, נמצא מוכח מכאן שחטאו בעגל וממילא ע"כ הטעם שמשם נקבר בחו"ל בכדי להחיות מתי מדבר לכן יש רמז מכאן לתחיית המתים, וידוע הטעם שנוטלין הלולב בימין בגלל שהלולב היא כנגד השדרה של האדם כדאיתא (ויקרא ל' י"ד) כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך לא נאמר פסוק זה אלא בשביל לולב השדרה של לולב דומה לשדרה של אדם ובשדרה יש עצם ונסכיו שמו ומשם יעמוד לתחיית המתים, אבל רשעים האין נוטלין לולב בימין בכדי ליתן אחיה לעצם שבשדרה שמשם יעמוד לתחיה"מ שכפרו בתחיית המתים. (דברי יהונתן)

☆

ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן. וקשה מה בא הכתוב לאשמיענו יחוסו, וי"ל דהנה כאן נאמר "ויניחיהו במשמר לפרוש להם על פי ה'" ופירש"י שבמקלל לא ידעו אם חייב מיתה או לאו וקשה למה לא ידעו אם חייב מיתה או לא ע"י שהענין פלט אותו כמו דכתיב בחטא בנות מדין "והקוע אותם לה' נגד השמש" ואיתא בילק"ש (במדבר כ"ה) שהענין פלטה אותם והיו יודעים שהוא במיתה, ועל כן בא הכתוב כמשיב ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן משום ששבת דן ממילא נפלט מן הענין לפי שפסל מיכה היה עמהם ולכן לא ידעו אם המגדף הוא במיתה או לא ולא היו יכולים לדעת ע"י הענין. (אור יקרות)

והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה. וי"ל עפ"י"מ שאמרו חז"ל (ויפא י"ט) "והכהן הגדול מאחיו" צריך להיות גדול מאחיו בה' דברים בכח בנוי בעושר בחכמה ובשנים, וכתב בעה"ט שדרשינן "הגדול" ה' גדול בה' דברים יהיה גדול מאחיו, לכאורה יקשה מנ"ל שאלו הם הה' דברים של גדולת הכה"ג אולי נוציא אחד מהם ונכניס במקומו גובה קומה כמו שמצינו שנשתבח שאול המלך בזה שהיה משכמו ומעלה גבוה מכל העם, אמנם איתא בילקוט שמעוני (תהלים מ"ה תשי"ב) שמן ששון מחברך, כשבאין למשחו והיו מכניסין כהנים ומעמידין לצד ונותנין שמן המשחה באמצע והשמן רץ מעצמו ונצוק על ראשו של כהן גדול, שנאמר על כן משחך אלהים שמן ששון, שמכיון ששמן המשחה היה יורד עליו אם היה קצור היה מאריך, והשתא יובן שפיר למה הדגיש הכתוב "אשר יוצק על ראשו שמן" כדי שלא נאמר שאחד מהדברים שכה"ג גדול מאחיו הוא גובה קומה, דמאחר שהכתוב מדבר מכה"ג שנמשך בשמן המשחה ואם היה קצר היה מאריך ע"י השמן מוכח שגובה קומה אינו מן הה' דברים שכה"ג גדול מאחיו. (שני המאורות)

☆

לאביו ולאמו לא יטמא. והקשו המפר' למה אצל כהן הדיוט כתיב אמו ותחילה, דכתיב כי אם לשארו הקרוב אליו לאמו ולאביו וכו', ואילו גבי כהן גדול כתב אביו ותחילה, דכתיב "לאביו ולאמו לא יטמא", אכן י"ל ע"פ מה שכתבו התוס' (כתובות פ"ג) מיתה שכיחא בנשים משום שרוב פעמים מסתכנת בלידה, וכדאיתא (שבת ל"א) על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן על שאינן זדירות בנדה בחלה ובהדלקת הנר, והנה ברש"י (ויפא מ"ג) איתא וי"ל: ראיתי בתלמוד ירושלמי כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה אשה צנועה ראויה לצאת ממנה כהן גדול הלבוש משבצות זהב, והשתא מובן דבכהן הדיוט כתב אמו מקודם כיון דמיתה שכיחא בנשים משום דרוב פעמים מסתכנות בלידה, אמנם אשה שבנה כהן גדול סימן שהיא צנועה ואז אין מתסכנת בשעת לידה ממילא אין מיתה שכיחא אצלה לכן לא נאמר בו "אמו" תחילה. (לב אריה)

☆

קדושים יהיו לאלקיהם ולא יחללו שם אלקיהם כי את אשי ה' הם מקריבים והיו קודש. ונראה דהנה לכאורה יקשה הלא קבורת המת היא אחת מן המצוות שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז והקרן קימת לו לעוה"ב ומבטלים ת"ת להלוית המת א"כ למה אסרה תורה לכהנים טומאת המת, אכן י"ל הטעם שמצוות הוצאת המת היא מצוה גדולה שדוחה ת"ת משום "והחי יתן אל לבו" דברים של מיתה כדי להרהר בתשובה, ואיתא במפר' טעם הקרבנות כדי שיתן האדם אל לבו להרהר בתשובה כדכתיב "אדם כי יקריב מכם קרבן" שיחשוב בדעתו ד' המיתות שהיה ראוי לבוא עליו על חטאו והקב"ה ברוב רחמיו אמר "מן בהמה

מיסודו של כ"ק מורן רביה"ק בעל ברך משה זי"ע - בהדרכת והמשכת מ"מ כ"ק מורן רבינו הגה"ק שליט"א

זה' ברך את אברה"ם בכל

בברכת התורה, נישא בזאת השורה, ברכת מו"ט וכל שירה, קדם ידידינו היקר והנעלה, נחמד למטה ואהוב למעלה, אהוב וחביב בפי כל, הוא הגבר הוקם עול, בבואו לעזרת החזקת הכולל, ויט שכמו לסבול, לא השביט יומם וליל, ועוד ידו נטויה להמשיך בפעוליו הכבירים מחיל אצל חיל,

מזה"ר אברהם שפילמאן הי"ו

לרגל שמחתו בהולדת הבת שתחי' למז"ט

והברכה אחת היא בהאי עידנן דחיווצת לכבוד אביו ידידינו הרבני הנגיד הנכבד והנעלה

הרה"ח ר' ישראל יעקב שפילמאן הי"ו

משרי האקף להחזקת כולליו חק

ויה"ר מקמי שמיא, שתזכה להמשיך במעשיך הטובים לעלם ולעלמי עולמיא, ובשכר זאת תצטרך בשפע ברכה והצלחה, תענוג ונחת ממנו ומכל המשפחה, מתוך אושר ועושר בהרחבה ובהרחה, וכט"ס

המברכים גברת התורה, יהודא וברגשי הוקרה

הנחלת הכולל

הודעה חשובה

ביקרא דאורייתא אנו מודיעים בזה לציבור אנשי שלומינו לומדי חבורתינו שיחיו
כי השיעור הנלמד ע"י הרב ר' שמעון יואל בראך שליט"א

הוקדמה ותקיים אי"ה

משעה 9.30 עד 10.00

בחדר א' בבית מדרשנו בשיכון

נא לא לעשות מניני מעריב בחדר זה משעה 9.10

גברת התורה

הגבאים

פנינים וחידושים בגמרא מס' גיטין הנלמד במסגרת חבורת "יסודי התורה" נר"נ ע"י אחד המגי"ש

פניני התורה

"זה היה חלקי מכל עמלי"

שלמה המלך התנחם בעת צרה על חלק הרוחני שבו, שזה אי אפשר לגזול ממנו

על ההיא שעתא על אותה עת אמר שלמה המלך בקהלת "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש, וזה היה חלקי מכל עמלי".

מאי "זה" היה חלקי, רב ושמואל נחלקו בדבר חד אמר "זה" מקלו שנשאר בידו, וחד אמר גונדו" לבושו...

"מקלו" מרמו על מצות "עירוב" "גונדו" מרמו על מצות "נטילת ידים"

בסברת המחלוקת של רב ושמואל, איתא בשם הגר"א זצ"ל, דהנה מבואר בגמרא (עירובין כ"א) "אמר רב יהודה אמר רב בשעה שתיקן שלמה עירובין ונטילת ידים, יצא בת קול ואמרה חכם בני ושמוח לבי ואשיבה חורפי דבר" עיי"ש. הרי לנו דשלמה המלך תיקון עירובין ונטילת ידים.

דהנה שלמה המלך בעת צרתו שלא נשאר לו מכל עשרו ורוב גדולו כלום, ונעשה עני, התנחם בב' המצוות שתיקן לכלל ישראל, ד"מקלו" מרמו על "עירוב" שעושין אותו בטקלות, וגונדו" מפרש רש"י (בטהורין כ) שהוא כלי שרוחצין בו, וכוונתו על מצות "נטילת ידים", והיינו שבסוף ימיו הכיר שהכל הבל ומה יתרון לו לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש, רק ב' המצוות שתיקן לכלל ישראל זה נשאר לעד ולנצח נצחים.

"מקלו" מרמו על "החכמה" ו"גונדו" מרמו על "מדות טובות"

בספר בשולי גלוני מפרש באופו אחר מחלוקת רב ושמואל, חד סבר שלא נשאר לו רק "מקלו" היינו "החכמות", שהמלך התאונן שמכל מלכותו, ממשלתו ועושרו נשארה לו רק החכמה שלמד וסיגל לנפשו, מה שגם השטן לא יכול לגזול ממנו.

ד"מקל מגדיר את "החכמה" ומסמל את הדעת, כהא דמבואר בירושלמי (נדרים פ"ט) ד"מקלו של רבי מאיר היה מלמדת דעה", וכן איתא בגמרא (ב"ב קל"ג:) "בא עליו שמאי במקלו ותרמילו", היינו להתווכח בכח חכמתו, דבוודאי לא בא שמאי הזקן להתווכח עם מקל.

וחד אמר "גונדו" דהיינו שלא נשאר לו אלא טליתו – היינו "המדות טובות" דבגדים מכוונים למדות נעלות כמבואר ברש"י (ב"ב טו.) ובכן ניחם לנפשו שמדותיו התרומיות אינן נותנות לו להתאונן ולהתלונן יותר מדאי על שכך עלתה בגורלו.

בגמרא (דף ס"ה ע"א) כתיב בספר קהלת (כ ה) "עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני האדם, שדה ושדות".

ומבאר הגמרא את הפסוק: "שרים ושרות" – אלו מיני זמר. "ותענוגות בני האדם" – אלו בריכות של מים צוננים ומרחצאות של מים חמים. "שדה ושדות" – הכא תרגימו כאן בכל תרגומו שידה ושידתין שד זכר, ושידה נקיבה. במערבא בארץ ישראל אמרי שידתא שידה, ענלה למרכבת נשים ושרים...

אמר מר הכא כאן בכל תרגימו שידא ושידתין שד זכר ושידה נקיבה, ומקשה הגמרא שידה ושידתין למאי איבעי ליה לאייה צורך היה צריך שלמה המלך להשתמש עם השרים, ומתרץ הגמרא דכתיב בבבין בית המקדש (מלכים) "והבית בהבנותו, אבן שלמה מסע נבנה" וגו', אמר להו שאל שלמה המלך לרבנן היכי אעביד כיצד אעשה שהאב תהיה חלקה בלא פגימה בלי להשתמש בברזל. אמרו ליה: איכא שמיירא יש תולעת שמיור, שהחומר הכי קשה נבקע מפניו. דאייתי משה לאבני אפוד דמשה הביא השמיור האפוד שהיה צריך לכתוב עליו את שמות בני ישראל, ואי אפשר היה לכתוב בדיו כיון שנאמר "פתחי חותם", שצריכה להיות הרוטות באבנים, אך אסור נמי לחרוש בברזל, לפי שאמר הכתוב "במילואתם", מלמד שרסור שתתיינה אבנים חסרות, והחריטה מחסירה את האבן במקום חריטתה, לכן השתמש עם השמיור.

אמר להו שאל שלמה המלך לחכמים היכא אישתכח היכן אמצא את התולעת השמיור. אמרו ליה אייתי שידה ושידתין הביא שד ושידה כבשיניהו אהרדי כפאם יחד ביסורים, כדי שיגלו לך היכן היא התולעת, כי אפשר דידעי ומגלו לך ויגלו לך.

אייתי הביא שלמה שידה ושידתין, כבשיניהו אהרדי. אמרי השדה והשידה אנן לא ידעינן, אנהו לא יודעים היכן הוא התולעת השמיור דילמא אשמדאי מלכא דשידי ידע אולי אשמדאי מלך השרים ידע...

ומבואר בגמרא דהביאו את אשמדאי לשלמה המלך, יומא חד הוה קאי לחודיה יום אחד היה עומד שלמה המלך עם אשמדאי לבדו אמר ליה שאל שלמה המלך לאשמדאי כתיב "בתועפות ראם לו" שלחב"ה יש תועפות ראמים למשלחתו, וליפרע פורענות בשליחותו, ואמרינן "בתועפות" – אלו מלאכי השרת, "ראם" – אלו השדים.

מאי רבותיכו מיין מה גדולתכם מאיתנו שנשתבח הקב"ה בכם? א"ל אשמדאי שקול שושילתא מינאי, והב לי עייקתך, ואחוי לך רבותאי, חרד את השלשלת ממני, ותן לי את טבעתך, ואראה לך את כוחי (דבשעת שתפסו את אשמדאי סגרו אותו עם שלשלת), שקליה לשושילתא מיניה, ויהיב ליה עייקתיה, חרד ממנו שלמה המלך את השלשלת, ונתן לו את טבעתו.

בלעיה בלע אשמדאי את הטבעת, אותביה לחד גפיה ברקיעא, ולחד גפיה בארעא הניח כף אחד שלו בשמים וכנף אחד בארץ, פתקיה וזרק את שלמה המלך מזהלך ארבע מאה פרסי.

שיר המעלות לדוד

בקול שירה וזמרה, נביע בזאת השורה, ברכת מזל טוב בשפה ברורה, אל מעלת כבוד אבינו - חותנינו האי
גברא יקירא, גריס באורייתא תדירא, מדקדק במצוה קלה כבחמורה, ומופלג ביראה טהורה, ויהי דוד משכיל
בכל דרכיו, חן וחסד נסוך על פניו, מסור בכל לב ונפש למענינו, וצמוד באהבה בקירות לבבינו, חו"ב טובא

הרה"ח ר' דוד פריינד שליט"א

ומנשים באוהל תבורך אמינו - חמותינו החשובה שתחי'

לרגל השמחה שבמעונם בהולדת הנכד ני"ו למז"ט

אצל גיסנו האברך היקר והנעלה, מופלג בכל מידה ומעלה, אהוב למטה ונחמד למעלה

הר"ר יעקב אברהם גאלדבערגער הי"ו

ואילין מיליא, יהון לרקיעא, קדם רבון עלם ועלמאי, שתזכו לרב נחת והרחבת הדעת דקדושה, במידה נכונה וגדושה,
עדי נזכה לתשועת עולמים, במהרה בקרב הימים, ע"י קול מבשר על ההרים, בביאת משיחו הולך תמים, אכ"ר.

החותמים ומאחלים מקרב לב

בניכם: ישראל, חיים, נפתלי, בן ציון מנחם, פריינד.

התניכם: יצחק יוסף דייטל, לוי יצחק פישער, חיים יודא רוזנפעלד, יצחק יוסף בלוי, יואל ווייס.

מה טובו אוהל'ך יעק"ב

ברגשי ידידות והוקרה, נשגר בזאת השורה,
ברכת מז"ט בשפה ברורה, קדם ידידינו היקר
הנודע לעוז ולתפארה, מידותיו היקרים לראשו
עטרה, מקבל את כל אדם בסבר פנים ואורה,
תורה יר"ש וחסידות אצלו שזורה,

הר"ר יעקב אברהם גאלדבערגער הי"ו

לרגל שמחתו בהולדת בנו ני"ו למז"ט

ותהי נא ברכותינו לראשך עטרת, שתזכה
לגדלו ולחנכו על מבועי התורה למשמרת,
ותרווה ממנו רב תענוג ונחת לתפארת, וכל
טוב סלה

המאחלים בידידות ובהוקרה

אהרן יהושע גאנץ, יואל בר"א וויינבערגער
הלומד אתך בצוותא הדא: שלמה אהרן וויינבערגער

רני ושמחי ליעק"ב

מעומק הלב, אשא ברכת מזל טוב, לידידי היקר והמהולל,
אהוב ונערץ בפי כל, נעים הליכות ורב תבונה, כל כל פה אליו
יודה ברננה,

הר"ר יעקב אברהם גאלדבערגער הי"ו

לרגל שמחתו בהולדת בנו ני"ו למזל טוב

יה"ר שתזכה לראות ולרוות ממנו ומכל יוצ"ח רב תענוג ונחת
דקדושה, במידה מרובה וגדושה, אמן סלה.

כעתירת וברכת ידיך מוקירך
יואל בנעט

נשאר עוד כמות מצומצמת

מספר

"ומשה הי' רועה"
חלק ג'

המעוניינים יפנו בהקדם:

להר"ר אהרן מאיר ווייס הי"ו
בפלאפון: 050.4113992

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא דצדיקא

הרה"ק רבי הלל בן רבי ברוך בענדיט זי"ע מקאלעמיי

יומא דהילולא י" אייר (תרנ"א)

יאלה תולדות

לבוא אליהם הרי כסא כבודו מוכן לפניו וישתדל שיקבלו את ר' אהרן צבי למלא מקומו, ובבואו לביתו אמר לבני קהילתו הדברים הנ"ל ושאל אותם אם הם מסכימים לעשות החליפין, אף כי אוהב אותם הוא מוכן לעזוב אותם לטובת ריעו, ויענו כל העם יחדיו שהם מסכימים והלכו כולם בראש האב"ד אל בית ר' אהרן צבי ונענו לו מזל טוב, והוא נסע לסיקס לכהן פאר שם.

לאחר מכן נתקבל לכהן בעיר הגדולה לאלוקים בעיר קאלעמיי, ועל שם העיר הזאת נקרא בתפוצות ישראל ר' הלל קאלאמייער זי"ע, בכל עיר ועיר שיהיה ברבנות דרש דרשות נלהבות, בכל שבת קודש אח"צ דרש לפני העם את המעשה אשר יעשו שעות ארוכות, ועמד בכל פרצה שנפרצה, ואכן פעל ועשה גדולות ונצורות בכל מקום בואו, ולא רק במקומו שיהיה דרש דרשות ופעל נצורות אלא כמעט מבכל מקומות מושבות בני ישראל קראו אותו שיבא לעורר לבב ישראל ותיקן תקנות בישראל.

כמה שבועות לפני פטירתו בחצות הלילה כאשר חלה חליו אשר מת בה צוה לקרות ראשי הקהילה, והוא הי' שוכב על מטתו ודרש לפניו דברי כיבושין, איך להתנהג אחר פטירתו, שלא ינטו מדרך התורה, וסיים כל אשר ישנה פניו ישונה, והשומע תבוא עליו ברכה וכולם געו בבכי מרוב התעוררות, ואחר ב' שעות הלכו לביתם.

באשמורות הבוקר צוה לקרות לפניו בניו ובנותיו, ואמר להם האספו ואברך אתכם לפני מותי, ובירך לכל אחד ואחד, וצוה להניח אותו על הרצפה ממש ולעשות לו ארבע מיתות בית דין, וכן עשו לו, אח"כ צוה להניחו על מטתו ונרדם לכמה מינוטין והקיץ ואמר דעו נא רבותי שיש למעלה שתי כתות אחת אומרת שהגיע קיצו וצריכים אותי לבי"ד של מעלה, ואחת אומרת שלא הגיע קיצו וצריכים אותי בעוה"ז ואיני יודע בבירור על כמה זמן "אחרי קדושים" כן סיים ואח"כ הוטב לו וקם ממטתו ועבד עבודתו בקודש כמקודם.

וכמה ימים לפני פטירתו לא פסק פומי' מגירסא וחזר על כל לימוד שלמד בחייו, ובשנת תרנ"א ליל י' אייר אור ליום ב' אחרי קדושים אמר להעומדים סביבו שעוד ו' שעות יהי' זמן המוגבל וכן הי', והתפללו תפילת שחרית בדביקות נפלאה ואחר התפילה הביאו לפניו יין ובירך ברכה ראשונה, ואמר לחיים להעומדים שם, ואחר כך אמר תורה וצוה תיכף לכותבם, ובשעה הו' השיב את נשמתו הטהורה ליוצרו.

נולד בשנת תקע"ה לאביו ר' ברוך בענדיט זי"ל ליכטנשטיין מגזע השל"ה הק' ולאמו האשה הצדקנית מרת ליבא ע"ה מגזע רבינו מרדכי יפה בעל הלבושים זי"ע עשרים וששה דורות למעלה בקודש ישבו על כסא הוראה זה אחר זה, והאירו העולם בצדקתם.

כבר במעלליו יתנכר נער, ומיד נראו בו סימני טהרה, בילדותו קיבל תורה מאביו אשר חנכו וחכמו בכל אשר הי' בידו לעשות וכאשר ראה אביו שכבר מוכשר לקבל תורה ויראה הביאו לפני מרן החת"ס אשר מיד ראה בו שלאילנא רברבא יתעביד, ויסופר שפע"א התבטא מרן החת"ס עליו ועל חבריו ש"ב הנקרא בשמו שלמד אתו בחברותא, ה"ה הרב הגה"צ ר' הלל פאלאק אבד"ק סאסרעגען זלה"ה, קודש "הילולים לד", ששני "הלל" קדושים המה.

אחר נישואיו בעיר גאלאנטא נתקבצו אליו עדרים ללמוד תורה ומדי שבת בשבתו למד עם בעלי בתים, י"ג שנים ישב שם על התורה ועבודה ביגיעה ובמס"נ.

בשנת תר"י שלחו אליו כתב רבנות מק"ק מארגרעטין, ואף כי הי' מתושבי המקום אחד המיוחד מתלמידי החת"ס ה"ה הגאון ר' אהרן צבי שוסבורג זלה"ה בעל שו"ת מהריא"ץ הוא הי' הראשון שהשתדל שיבוא לכהן שם ברבנות ועליו סמכו בני הקהילה ולא שלחו אפי' שליחים לתהות על קנקנו.

אחר כמה שנים שישב שם באו שליחים מקלונבורג שיבוא לכהן בעירם ואכן נסע לשם אבל לא ארכו לו הימים שם, כי הי' לו רדיפות ועלילות שוא אצל המלכות, והוצרך לברוח משם, באותו לילה חלם חלום שזקן אחד נגלה אליו ופניו מאירות כפני אלוקים ובירך אותו לך לך ואגדלה שמך והי' ברכה הברכות מסורות בידך, ויקץ משנתו ושמח מאוד אמנם לא ידע מי המברך רק צורתו הי' חרות על לבו, ובבוקר נסע לעיר גראסווארדיין בלי משען ומשענה, וחיש מהר התאספו נכבדי העיר הזאת ועשו כל השתדלות לסעודו ותמכו, ונסעו משם לעיר מארגרעטין מקום מושבו מתחילה שיחזירו אותם לשם כי לא הי' להם רב משעזבם, ואכן החזירו עטרה ליושנה ונתקבל שנית לאב"ד במארגרעטין.

בעת ישובו שם ירד ריעו כאח לו הגאון ר' אהרן צבי הנ"ל מנכסיו והצטער מאוד, ושמע כי בעיר סיקס נתפנה מקום הרבנות נסע משם לבקש את בני הקהילה שיקחו את ר' אהרן צבי לרב ואב"ד ענו לו ואמרו כי אם הוא רוצה

ליקוטי דרשות אמרות ושיחות מרבנותה"ק בענין יום המר והנמחר, וממשלת המינים

יום אידם

כ"ק מרן רבינו הקוה"ט בעל דברי יואל זי"ע

אחר כותבי זאת התבוננתי בלשון הרמב"ם בסה"מ במ"ע מצוה זו בהמצוה דבשמו תשבע, וז"ל שם באמצע הדברים, ועל זה הצד תשבע אמתנו בשם משה רבינו מה נכבד שמו כאילו הנשבע נשבע בארון או במי ששלחו וכל עת שלא יכוון הנשבע זה ונשבע באחד הנבראים להאמינו שיש לאותו הדבר אמתת עצם עד שישבע בו כבר עבר ושתף דבר אחר עם שם שמים אשר בא הפי' כל המשתף שם שמים עם דבר אחר נעקר מן העולם וכו' יעיי"ש, ומבואר בזה שאף במשה רבינו אם נותנים לו אמתות עצם לא בכוונה זו שהשי"ת שלחו הוי בכלל משתף שם שמים ודבר אחר שנעקר מן העולם והוי זה ע"ז ר"ל, והיא ראי' גדולה להנ"ל שביהמ"ק וא"י אם אינם בכוונה זו בשביל שהקב"ה צוה עליהם, אם נותנים להם עצמאות מבלעדי השי"ת הוי זה ע"ז ר"ל, וככה הוא

עכשיו שכל כתות הציונים כופרים לגמרי בהשי"ת ובתוה"ק ואין להם אלא א"י, א"כ נותנים עצמאות לא"י בלי תורה מהשי"ת עושין בזה ע"ז כי כל עצמאות שהוא מבלעדי השי"ת הוי ע"ז ר"ל כנז"ל, והדתיים הנגררים אחר הציונים למלאות את דבריהם בענין א"י נותנים להם רב חיזוק ואומץ במה שמעמידים עצם בריבוי ה', אי לאותה בושא ואי לאותה כלימה, והכי קראו שם היום המר והנמחר שקרה האסון הנורא לישראל שהוקמה מלכות המינות בא"י זה שמו אשר קראו ליום אידם יום העצמאות כי כל ענין העצמאות הוא מינות ר"ל, שאין שום עצמאות בעולם אלא השי"ת לבדו הוא ולא אחר. (שם סי' קמ"ז)

ואין לשער חומר העין פלוליו של שמחים אלי גיל או מראים שמחה והג ביום הניאוף הנורא שקראו אותו יום העצמאות שיסדו

ובאותו היום המר והנמחר שנעשה מרידה במלכות שמים כ"כ להעמיד ממשלה לישראל באה"ק בלי תורה ואמונה כלל, שמשם תצא מינות וכפירה לישראל וקראו אותו יום העצמאות, המה ששים ושמים בעתונתם בפרהסיא לעין כל לעשות יו"ט גדול ביום המרידה במלכות שמים, היש לך ניאוף גדול להשי"ת מזה, ומכאוב לב כל מאמין בהשי"ת ובתורתו הקדושה עד קצה, קצר היריעה מהכיל לחשוב מה שרואין בכל צעד וצעד שלגמרי נגררין אבתרי, השי"ת ירחם עלינו בב"א.

(ויאל משה מאמר שלש שבעות סי' קמ"ד)

ואנן מה נענין אבתרי אשר בעו"ה מידי יום ויום השכם וחטוא, ומי יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאי לעמוד בנסינות הקשים אשר שמה שעלולים ליפול ח"ו לכל דרכי היצר עד קצה, ולפלא מה שנחתם התקנה הנ"ל מרו"מ ורו"ב רבני וגאוני ארץ תקיפי דארעא דישאל זה יותר משני מאות שנה ביום ה' אייר הוא היום המר והנמחר אשר התייצבו הכופרים ומנאצי ה' על ה' ועל משיחו להשתלט על ישראל והוא השובר ומשכיח כל כח הקדושה בעו"ה והיא המעברת על דתוה"ק באופן נורא ואיום, דייקא באותו היום התעוררו הקדושים אשר בארץ תקיפי דארעא דישאל להתייצב בתקנות תקיפות עבור קדושת הארץ שאל תתחלל ח"ו וכחות הטומאה לא ירעו ולא ישחיתו את גבול הקדושה שבאה"ק, ורוה"ק הופיעה בבית מדרשם בכמה מאות שנים מלפנים שאותו היום צריך להתגברות יתירה, זכותם יגן עלינו ועכ"י להצילנו ממים הודונים ברוב רחמינו וחסדיו ית"ש.

(שם מאמר ישוב א"י סי' קכ"א)

פע"א בליל ד' דחול המועד סוכות (אושפיא דיוסף) שנת תשי"ב בא איש אחד שלא מאנ"ש להתברך מרבינו בברכת גמח"ט לפני הו"ר ונתן פיתקא לרבינו, והוציא האיש הזה מכיסו לוח השנתי שקיבל במתנה ע"י הבי דואר מאת ישיבת "יטב לב" בא"י ושם נרשם ביום ה' אייר "יום העצמאות" ורבינו בראותו זאת אורייתא קא מרתחא ב', ולא מצא מרגוע לנפשו ופסק תיכף מלקבל פתקאות, וצוה לקרוא לר' שלמה בראווער ע"ה שהי' אז מנהל מוסדות יטב לב ושאלו היתכן שיצא מידו דבר כזה, והשיב ר' שלמה לרבינו שגם הוא לא ידע מזה כי הוא הדפיס את הלוח אצל פירמא שמדפיסים לוחות להרבה מוסדות והוא לא ידע שמדפיסים זאת ומדגישים ביום ה' אייר "יום העצמאות", ורבינו לא נח ולא שקט ואמר שבעוד מועד ילכו ויחפשו אחר מדפיס ולהדפיסם מחדש בלי הנ"ל כמובן ולהפיצם לכל אנ"ש ובצירוף מכתב התנצלות על הלוח הקודם, ובאו בחזרה לבשרו לרבינו שסדרו את הכל כרצונו, ורבינו נכנס את אל הסוכה לעריכת השולחן בשעה מאוחרת מאוד, והתחיל לומר האושפוזין ובאמצע האמירה נשרו עיניו דמעות ובכה מאן הפוגות מרוב צער ועגמת נפש שנתהווה טעות כזאת בשם המוסדות "יטב לב" ולא מצא מרגוע לנפשו זמן רב.

ברשתם. ואמרו ז"ל (ב"ק ס' ע"א) כל פורעניות הבאה לעולם היא בעבור הרשעים ואינה מתחלת אלא מן הצדיקים, ואובדים ח"ו נפשות נקיות בעוונם של אלו. ובצפיינו צפינו לרחמי שמים שיתחפכו ימים אלו לששון ולשמחה, יראו עינינו וישמח לבנו בישועת ה' ובגאולת ישראל. והשי"ת ישפיע בלבבות בני ישראל שיתדבקו בדרך האמת ובדרך התורה"ק והמצוות, יאר ה' פניו אלינו ויט עלינו חסדרו, ויזכו בני ישראל להנצל מכל רע, ולראות בחיים חיותם בשושן ה' ציון, ויתגדל ויתקדש שמה רבא וכו' בחייכון וביומיוכון ובחיי דכל בית ישראל. ונזכה כולנו יחד לראות בישועה השלימה, ובהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

(דברי יואל פר' הדרעי)

מה ששאל אודות מדינה יהודית בעו"ה, תמה אני מה זו שאלה והאך יעלה על דעת אדם שכמותך להסתפק בזה, והאך לא יבין שכ"ז הוא מרשית המינות והכפירה ר"ל אשר הן המה היו בעוכרינו להשחית את כל העולם ר"ל, ואך המה גרמו את האבדון הנורא שקרה לעם בני ישראל בכל משך השנים האלה, וכעת הוסיפו פשע על פשע להשתתף עם העמים אשר כל כוונתם להרע לישראל ח"ו ויצא העגל הזה.

גם מה ששאל אודות אמירת ההלל, הנה אמרו חז"ל (שבת ק"ה ע"ב) הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף, וק"ו בן בנו של ק"ו אותן שאמרו הלל על האסון הנורא הזה

מנאצי ה' והתניצבו על ה' ועל משיחו להעמיד מלכות של מינות על ישראל בעקירת התורה"ק והאמונה, ושמאז התחיל מהחדש השפיכת דמים של רבוא רבבות מישראל, וזה גרוע הרבה יותר ממודה בע"ז, שאינו מודה בלבד אלא גם שש ושמוח בהמרידה הנוראה שנעשה על הקב"ה ועל תורתו הקדושה, וכמו שפירשו בכתוב תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב כי הרבה עוברי עבירה גם כופרים יש שעדיין לבם כואב עליהם כל מה שאינם עובדים השי"ת אלא שלא יוכלו לעמוד נגד יצרם הקשה ונגד הדיעות הכוזבות המבלבלים אותו, אבל אותן השמחים עוד בעבירה זה ניאוצ' הרבה יותר, וזה פירש הכ' הנ"ל שלא די שלא עבדת את ה' אלהיך אבל ה' העדר עבודתך את ה' גם בשמחה ובטוב לבב, וע"כ העונש הרבה יותר, וכענין זה השמחים ביום אידם יום המר וההנמחה, הרחמן הוא יצילנו מהם ומהמגומם ויחזק את לבבינו להאר עינינו בתורתו ועבודתו ית"ש.

ובעוה"ר עד היכן הדברים מגיעים או לנו שכך עלתה בימינו, אשר עינינו ראו שפלות דורינו, מי פלל כזאת, שימצאו יהודים שומרי תורה ואף חסידים השישים ושמחים עם מכעיסי השי"ת ביום המר וההנמחה ה' איור, שבו נעשתה מרידה במלכות שמים, שהקדמו מנאצי ה' את ממשלתם יסוד המינות והכפירה, וכולהו אתינייהו ביה עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים, ועל ידם נשפך גם אלפים ורבבות מישראל כמים, ואין לך

ניאוצ' גדול מזה, שיעשו יהודים שומרי תורה יו"ט ביום המרידה במלכות שמים, ואין צורך להאריך בזה כי תקצר היריעה מהכיל, וכל בר דעת מבין זאת בדעתו עד היכן הדברים מגיעים, וממש באיסור יהרג ואל יעבור לקחת חבל בשמחתם, והדבר ברור אצלו בלי ספק שכל הנוטלים חלק בכל אותם העניינים נחשבים משנאי ה', השם ישמרנו מהם ומהמגומם ועלינו להתפלל להשי"ת שנזכה להיות דבוקים בדרך האמת.

והדבר ברור אצלי שאלמלא היו חכמינו הקדושים ז"ל אתנו, היו קובעים יום זה לתענית צבור בכל המקומות, כי הוא גרוע הרבה יותר מן החורבן בגוף ובנפש, אך אין בכוחנו להטיל תענית על הציבור, אמנם מכיון שאירעה לנו סבה זו (שנפלה הס"ת לארץ בחוה"מ פסח) ועלינו לגזור תענית על כך, ראיתי בכך סבה מן השמים לקבוע התענית ביום זה דייקא, אף שעפ"י חשבון היה ראוי לקבוע התענית בשבוע שניה של בה"ב, מ"מ קבענו התענית ליום זה, כדי להרבות בתפלות ובתחנונים להשי"ת שיסיר חרון אפו מישראל, וינצלו מכל צרה וצוקה, וישמור רגלם מלכד שלא יתפסו ברשת המינות.

והשי"ת ירחם על בני ישראל, ואל יאבדו נפשות נקיות בפשעי האנשים החטאים האלה בנפשותם, הצדים רבים מישראל

בליל שב"ק פר' בחר שנת תש"ח כשרבינו ערך שולחנו המהור בבית המדרש הקטן שבביתו נוכחו שם מספר אנשים מצומצם, וזה היה כשבעים אחרי הכרות המדינה הציונית, בין הבאים אל השולחן בליל ש"ק הנ"ל היה גם אורח חשוב ונכבד שבא זה עכשיו מאר"י, כידוע אחרי הכרות המדינה ביום ה' אייר של אותה שנה, פרצו מלחמות קשים וקרבות עזים בין הציונים ומדינות הערביים, רבינו היה מודאג מאוד על מצב אחינו בני" בארצנו הקדושה, בימים הטורפים ההם לא התקיימו חליפת מכתבים מהתם להכא, וכמעט לא הגיעו שליחים מאר"י לכאן, כי היה שעת חירום, וכיון שבא האיש הנ"ל חפץ רבינו להיוודע ממנו על המצב באר"י, בתוך הסעודה לאחר אכילת הדגים, פנה רבינו אל האורח מא"י ושאלו מה נשמע באר"י ענה האורח בזה הלשון: "ס'איז שווער, מיכאפט קלעפ, אבער ס'איז זיס ווי צוקער!". כאשר שמע רבינו את הדיבורים האלה נתכרכמו פניו ונשתנתה צורתו לכמה גוונים, רבינו התחיל לצעוק, איך אפשר לומר שזה מתוק כמו צוקער כאשר בני ישראל מוכים וסובלים מכות, ואיך יתכן לומר על איבוד נפשות ישראל שזה נעים, רבינו לא עצר ברוחו מהדברים שהנ"ל השמיע, ובהמשך הסעודה כאשר אמר רבינו דברי תורה האריך רבינו לבאר את הפסוק וחרב לא תעבור בארצכם, ודברי התרגום ודקטלון בחרב לא יעידון בארעכון, שפירושו לא יסורו מארצכם וזהו לכאורה היפך הברכה מה שאמר הכתוב וחרב לא תעבור בארצכם, וביאר רבינו בארוכה עפ"י הקדמות מש"ס בענין ההקירה אימתי הוא שבה של הקב"ה, כשאין מויקין כלל, או כשיש מויקים ואינם מויקים, עיי"ש, דאמרו חז"ל האי בדברי תורה כתיב ועוד אמה"כ רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם, כי זהו חרבם וכלי זיינם של ישראל נגד האומות, אבל לא חרב ממש, דזהו כחו של עשו, ולעתיד יתקיים וחרב לא תעבור בארצכם, וגם כפי' התרגום האונקלוס ודקטלון בחרב לא יעידון בארעכון, כי יהיה כח התורה בשלימות ולא יפחדו משום אומה ולשון כי התורה היא חרבם של ישראל נגד האומות, ואפילו בזמן הזה צריכין להיות מקושר בתורה הקדושה באמת, אבל אם סרים מדרך ה' אז אמר הכתוב ושב מאחריך, והנצחון בא אז רק מצד הס"א, כי זהו כוחו של עשו ועל חרבך תחי', והאריך רבינו בענין זה...

הנה הרבה יש לדבר בזה בראיות ברורות אבל קצר היריעה מהכיל בפרט כי למי שנזקקה בלבו שמץ מדעת המינים האלה לא יקבל הברורים מאוד כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין ל"ח ע"ב) על ודע מה שתשיב, כי אפיקורס ישראל כ"ש דפקר טפי, ומי שמתחזק באמונה שלימה ומבקש האמת יעזריהו השית ויאיר את עיניו. ואמרו חז"ל (מכות כ"ד ע"א) בא חבקוק והעמידו על אחת וצדיק באמונתו יחי, ועל יסוד זה התגברה כח השטן וכת דילי' בכל מיני עצות ותחבולות בימים האחרונים האלה טרם בוא הישועה, וצריך סייעתא דשמי' והתגברות עצומה להשאר באמונה האמיתית, השי"ת ירחם עלינו ויאיר עינינו במהרה בימינו. (מכתבים דברי יואל ה"א ס"י ע"ג)

ר"ל אין לך הדרוף וגידוף כמותו, וכל אשר עינים לו יראה האמת הברור בתורה ובנו"כ ובדברי חז"ל ובכל ספרי גדולי הראשונים והאחרונים ז"ל, וגם שכל עניניהם, הוא נגד שכל האנושי ממש, אך כח הס"מ וכת דילי' מסמא את העינים, ושאינו מינות דמשכא בפרט בדור השפל הזה אשר התגברו כ"כ, ובאמת אין לנו לצפות אלא על ביאת המשיח אשר אנו מאמינים ומחכים לו בכל יום שיבוא וכבר הגיע עת דודים, ובטח בלי ספק כבר חי' זוכים לביאת המשיח לולא העדה הרעה הזאת אשר הסיתו לב ישראל אחריהם, הן המה המעכבים וגרמו איחור זמן גאולתנו ופדות נפשינו, אבל נקוה להשי"ת כי לא לעד יקצוף ובקרב ישלח לנו משיחו הולך תמים וירחם אל עמו ועל ארצו וירציאנו מאפילה לאורה בב"א.

כ"ק מרן רבינו הקוה"ט בעל ברך משה זי"ע

ישראל ברורות הקודמים, והבורא כל עולמים יעזרינו להתחזק בדרך התורה המסורה בידיו מאבותינו ורבותינו הקדושים מדור דור, והרחמן הוא ישרור עול הגוים ועול גליות מעל צארינו, ונזכה כלנו יחד לראות בישועת כל ישראל ושמחתן, ובנערינו ובזקנינו נלך לקבל משיח צדקינו בב"א. (ברך משה פר' בחוקות)

ושפתי לא אכלא מלזעוק ולהתריע על אשר בימינו אלה מעשה שטן הצליח לצבוע את העבירה החמורה של התחברות לרשעים ולהליכה בלבוש מצוה רבה, והרבה מאחינו בני ישראל לא ידעו ולא יבינו כובד חטא והעון הלזה ונתחברו אל רשעי הדור המינים והאפיקורסים, אינו לנו שכך עלתה בגימתי שיהודים שימרי תורה ומצוות מאשרים ודים גם בנינים עושי רשעים להצטרף אל שלטון הכופרים בארצנו הקדושה, אשר נעים קיומה היא מרידה נוראה במלכות שמיים וניאין וכפירה בתורתנו הקדושה ובי"ג עקרי האמינה, ומינים הווסדה ועד עתה העבירה מעל הדת אלפים ורעבות מישאל ומלאה את כל הארץ בטיגמא וזרמא, ואין יוכלו יראי ה' האומרים שמע ישראל להמכר לעקק ולוהנות מממנום להחזקת מוסדות התורה, וכי יעלה על הדעת שתורה כזו הנלמדת מכה מממנום של רשעים יש לה ערך של קדושה, פוק חזי לשונו הק' של רבינו יונה בפירש

אלה הדברים אנו חייבים לשנן לנו ולבנינו אחרינו בדור האחרון בעקבתא דמשיחא אשר הנסיונות גדולים ועצומים בעין התחברות לרשעים, ובעיונותינו הרבים גבר האויב ורשעי ישראל השתלטו על ארצנו הקדושה, ופרשי פה וקשיים לשלומי אמוני ישראל אשר התחברו אליהם בטענת שיא שכוונתם לפעול אצלם למען חיזוק התורה והיהדות, ולא זו הדרך ישכון אור, כי קיום התורה תלוי רק בהתבררות מן הרשעים ומכל אשר יש להם כאשר היתה דעת קדשם של כל גדולי

כידוע התקיימה בא"י כנסיה גדולה של אגודת ישראל בקיץ שנת תשי"ד, וכמה חדשים לפני הכנסי' עשו כינוסים ואסיפות להגדיל העסק, כדי לצוד עוד נפשות תמימים ברשתם, גם בויליאמסבורג ניסו להגביר את כוחם ואף כי לא עלתה להם בניקל, כי כולם ידעו ששכונת וויליאמסבורג כולה נכנעת לגמרי להשפעת דעת רבינו, עכ"ז מעשה שטן הצליח ואנשי אגודת ישראל ביקרו אצל רב גדול ומפורסם מזקני הדור הקודם שגר בויליאמסבורג, וביקשוהו שישכים לעשות האסיפה שלהם בביהמ"ד שלו, ואחרי כמה הפצרות ובקשות בדברי שוא ושקר כי כל משרת קיום אסיפתם אינה אלא אסיפה לחיווק "היהדות" הצליחו לסדר באותו ביהמ"ד את האסיפה, והדביקו מודעות בחוצות וברחובות שבחזה"מ יתקיים אסיפה של אגודת ישראל, וכמו כן נדפסו על מודעותיהם שמות הרבנים שידברו אצל האסיפה. ובהיות הרב ההוא ידיד נאמן לרבינו עוד מאירופא, בא הרבה לשולחנותיו ולתפילותיו של רבינו, ואז ביום ב' דיו"ט בא כדרכו לעריכת השולחן של "סעודת אסתר".

בשולחן זה חי' רבינו רגיל להאריך בעניני דנס פורים ועפ"י שילב מצות העומר עם עניני נס דפורים, ודברי התורה נאמרו קצת בצהלת פנים, אולם פתאום ראו על פני קדשו השתנות גדולה ורבינו שאל בתמי' את אותו רב היתכן שאירע כזאת שבביהמ"ד אשר הוא המרא דאתרא יקיימו כינוס רשעים של האגודה אשר הם מתחברים להממשלה הטמאה של הציונים הכופרים בא"י, ואורייתא קא מרתחי ביה ברבינו וצעק בקולי קולות ונפל פחד גדול על כל המסתופפים באותו מעמד, ובתוך דבריו המשיך ואמר: "איך בין געקומען אויף דער וועלט נאר אויסצושרייען דעם אמת" ואני מוכרח לומר שהאגודה הם מתחברים עם האפיקורסים ועכשיו הם רוצים להתחבר יותר אל חבורת הכופרים המנהלת את הממשלה (קאאליציא) וזה הוא סיבת האסיפה, ורבינו הזכיר את שמות הרבנים שהיו חתומים על הקול קורא בשם הממשלה שלהם כמו הרב... (בלי שם ראשון) ורבינו אמר שמוזה עצמו רואים שאין זה כינוס לש"ש, ואח"כ באותו מעמד פייס רבינו על אתר את הרב הוא על אשר פגע בכבודו באמרו שלא חי' ברצונו ח"ו לפגוע בכבודו רק משום שאינו יכול ליתן מרגוע לנפשו צעק לרוחו על הדבר הזה, וענה ע"י הרב ההוא "נאמנים פצעי אוהב", וב"ה אשר ע"י כוחו של רבינו נתבטלה האסיפה לגמרי בהסכמת הרב הנ"ל, ומאז ועד היום לא נתקיימה שום אסיפה של אגודת ישראל בויליאמסבורג.

ברוחניות ובגשמיות, וכל מי שרגלי אבותיו עמדו על הר סיני צריך להבדל מהם ומהמגוון בתכלית ההתבדלות, ובכך לעת כזאת עלינו להתחזק בדרך האבות עדי ירחם ה' על עמו ועל ארצו.
(ברך משה פר' פנחס)

ובדורינו השפל בעקבתא דמשיחא אשר החושך יכסה ארץ יש לעסוק בספרי מרן דודי זללה"ה אשר לכל ישראל האיר הדרך ילכו בה בעניני אמונות ודיעות, לכל יפלו ברשת זו טמנו המינים והאפיקורסים למיניהם, אלא להתחזק באמונת אומן בביאת המשיח וי"ג עיקרי האמונה, להתחזק בזה עד ביאת גו"צ במהרה, כי בעוה"ר התחילו לומר ככל הגוים בית ישראל ולבסוף נעשה גרועים מהם, וידוע מהנעשה היום בא"י בהתמוגגות התנועות גרועים מכל האומות, וכעת יש שם כמה אנשים מסלחה ומשמנה מהיהדות החרדית שהם צריכין להיות טמיר ונעלם מעיני הממשלה מיראתם שלא ימצאו ויובילו אותם במאסר, (וכמו שהי' לפני המלחמה באירופא) ועוד מעט כי קרב היום אשר על זה אמר מרן דודי זללה"ה שיהי' עוד ימים שלא יוכל איש יהודי לגור בארץ ישראל.

וברוך הוא אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים, וזכינו להיות במחיצתו של כ"ק מרן דודי זי"ע, ושלא להגרר אחר משאות שוא, אך עלינו להתפלל לה' שממדינה הלז לא יצא היזק הלילה לשום יהודי, וממש אסור להעלות על הדעת מה יהי' שם, כי הוא אסון נורא לכלל ישראל ואנו מאמינים שהגאולה יהי' בעגלא ובזמן קריב, ועד אז צריכים אנו לרחמי שמים שנוכל להחזיק מעמד בכל הכוחות.
(אבנו שהם ל"ג בעומר עמוד כ"ה)

והנה מעולם לא היה כלל ישראל במצב עלוב ושפל כזה, כי כל אותם השנים מאז התפשטות הרעיון הציוני היה מרן כק"ד זי"ל צווח ככרוכיא על האסון הנורא שפקד את כל ישראל מאז תחלת התייסדותם פרקו מעליהם עול הגלות ועברו על כל השבועות שהשיע הקב"ה את ישראל. וכמה פעמים שמענו מפה קדשו כי כל האסונות שאירעו בזמנינו וכל הצרות שסובל כלל ישראל במשך השנים הללו, הכל בעטיים של הציונים. כנודע כי חבלי משיח כבר המתק הקדוש הרבי ר' אלימלך זי"ע וכבר היינו סבורים כי אחרי החבלים והצרות כבר יהיה סוף וקץ לכל צרותנו וכבר נזכה להגאולה שלימה. ושמעתי זאת מפני מרן דודי זללה"ה עוד זמן קצר אחרי צאתו מעמק הבכא, כי כל הצרות והתלאות שסבלו ישראל מאותו רשע עריץ שהיה מזיק, הכל נצמח ממה שמרדו באומות העולם ועברו על השבועות, וכנ"ל דכל כוחו ויכולתו

המשנה (אבות פ"א מ"ז) ואל תתחבר לרשע, שהוא עונש גדול שאין כמותו, כי החטא החמור אם פשע בו עשה עבירה אחת, אבל זה בכל העבירות שעושה הרשע יש לו חלק בהם, ונמצא עושה חטאים רבים גדולים ועצומים, שכן מפורש באבות דר' נתן (פ"ל מ"ג) כל המדבק לרשעים אע"פ שאינו עושה כמעשיהם נוטל שכר כיוצא בהם.
(ברך משה פר' אמור)

וביותר צריך הכתוב לזרז בימינו אלה אשר בעוה"ר גבר האויב ומעשה שטן הצליח לנתק חבל הכסף מרוב מנין מן הכלל ישראל לאביהם שבשמים ומשנאי ה' נשיאו ראש לעיבור על השלש שבועות, והקדמו ממשלת המינות בארצנו הקדושה, ואלפים ורבבות מישראל נעקרו על ידיהם משורש אבותיהם הקדושים ומשורש הקדושה, ועל זה דוח לבנו כי בצוק העתים נלכדו ברשתם גם אנשים שומרי תורה ומצוות אשר לא ידעו ולא יבינו כי השלטון הזה הוא אסון נורא לכל ישראל, וחז"ל הזהירו אצל השלש שבועות (כתובות ק"א). אם אתם מקיימים את השבועה מוטב ואם לאו אני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה. וכאשר קרה לנו בדורינו שהותר דם ישראל כמים רח"ל, ושש מאות רבוא מישראל עלו על מוקדה הי"ד, וכבר האריך מרן דודי זללה"ה בויזאל משה בהקדמה, שכל שזה בא בעון העברה על השבועות. וגם כעת עדיין לא באנו אל המנוחה ואל הנחלה, ואין לך יום שלא תהא קללתו מרובה מחבירו, ה"י ולעת כזאת חיובא רמיא על כל מי שיראת ה' נוגע ללב, לשנן לבנו ולביתו אחריו להבדל מהם ומהמגוון, ולבלי להכשל אף לרגע אחת במחשבת המינות, וכמו שאמרתי לפרש מה שאנו אומרים בנוסח התפילה וכל המינים כרג"ע יאבדו, כי על ידי רגע אחת של מינות יכולים להאבד ולהנתק משורש הקדושה חלילה.
(ברך משה פר' וארא)

ועל אחת כמה וכמה בדברים הנוגעים ליסודי התורה ועקרי האמונה אין לנו אלא דברי הראשונים כמלאכים ומינה לא נזוע, ובפרט בימינו אלה אשר גבר האויב והוקם מלכות המינות בארצנו הקדושה, ומעשה שטן הצליח למשוך ברשתו הרבה משלומי אמוני ישראל, ואף שאין כאן שום צל של ספק אשר הקמת שלטון יהודי טרם ביאת המשיח הרי הוא מרירה בה' ובתורתו, לבר מן דין הבה נתבונן מה היו אומרים על כך הצדיקים הקודמים, וכי מי לא ידע דעת קדשם של כל חכמי ישראל בדור הקודם אשר כולם פה אחד צווחו ככרוכיא כי כת הציונות היא אבי אבות הטומאה, ובאם תעלה בידם להקים שלטון ומלוכה בארץ ישראל תהא זאת אסון נורא לכל בית ישראל

באמצעי של עקירת הדת, להגיע לתכליתם, אלא להיפך הם התכוונו לעקירת הדת, וזהו כל מגמתם, וכדי שיוכלו להגיע לתכלית זה השתמשו באמצעי של הקמת המדינה, שעל ידה יוכלו לבצע את עקירת הדת, וזה כל מזימותם השכם והערב, ואילו היתה בידם היו עוקרים כל זכר של תורה ויהדות מכלל ישראל, אלא שבחסדי ד' לא יניחו להם משמים לבצע זממם, ועדיין ישנם יהודים העומדים כנגדם ומוסרים נפשם למען התורה"ק.

(אבני שהם כ"ו אב עמוד קע"ו)

של המזיק בא מחמת עוונות ישראל. ואילו היו ישראל הולכים על דרך שהורו לנו חז"ל על כל גל וגל נענעתי לו ראשי, להכניע עצמם תחת אוה"ע, לא היה בא לידי כך. אלא שהמדינה במלכות שמים וההעברה על שלש השבועות הביא לידי כך שגשפך דם שש מאות רבוא מישראל, (ועיין מה שכתב מרן ז"ל בהקדמת ספרו ויאל משה באורך).

ובעזרה"ר המדינה הנוראה במלכות שמים וההתגררות באומות העולם נתגברה בזמן האחרון באופן נורא ואיום, אשר לא היה כמותו מעולם. והשלטון מסור ביד מנהיגים

גרועים כאלה ששינו לגמרי את המצב צורתו של עם ישראל והפכו אותו לעם של מלחמות וקרבות. ונודע מה שאמר הגה"ק מהרש"ב מליובאוויטש זי"ע כי הציונים גרועים מן המשכילים, שהפכו לגמרי מהות עם ישראל. וכזהו רואים זאת בעליל, כי הפכו את טבעם ומהותם של ישראל עד שקיבלו המצב של שואפי קרבות ושופכי דם ח"ו.

עד שלא נשמע כזאת בקרב מדינות העולם המתוקנים להלחם על עיר גדולה מלאה אוכלסין וטף בעבור שנכנסו אל תוכה כאלה שאינם רוצים להכנע. ורק אצל רוצחים מופקרים שמענו כזאת, שהרגו את שונאיהם אנשים נשים וטף כדי לכבוש את המדינה. ואיך ישמע כזאת אצל אנשים מזרע ישראל. ואנה אנו באים מחילול שם שמים בעיני כל הגוים אשר יביטו על יהודים כעל רוצחים ח"ו.

(אבני שהם כ"ו אב עמוד צ"א)

ובעזרה"ר זה עתה הם זוממים להעביר חוק לגייס את בני הישיבות לצבא, וגדול הפחד בקרב בני התורה בא"י אם יבצעו רשעים הללו זממם, ואוי לו למי שמתגייס ומובל לשרת בצבא שלהם, אשר שם מקור ההפקרות והטומאה, והם משתמשים בכל אמצעים להעביר את המשרתים בצבא על אמונתם ודתם מלבד עצם האיסור הנורא ליטול חלק במלחמותיהם ובמדינה באומות שלהם. וידוע דהוה מרגלא בפומיה דמרן ק"ד הגה"ק זי"ע שלא שהיתה מגמתם לייסד מדינה ולצורך כן השתמשו

יום חורבן הרבה בתי מקדשות

חז"ל זאגן (ראש השנה יח): שקולה מיתת צדיקים כשריפת בית אלקינו, איז דא א סתירה, אויף איין פלאץ שטייט אז ס'איז (עיין איכ"ר פ"א סל"ז) יותר משריפת בית אלקינו, האב איך געקלערט אז ס'איז איתרמי מילתא מען איז זיך צוזאמען געקומען היינט אויפדערנאכט וואס דעם טאג קען מען אנרופן יום שריפת בית אלקינו, ווייל די גמרא זאגט (ירושלמי יומא פ"א ה"א) כל דור שלא נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו, א יעדער דור וואס דער ביהמ"ק איז נישט אויפגעבויט געווארן, איז כאילו נחרב בימיו, אזוי ווי ס'וואלט ווען אין יענעם דור חרוב געווארן.

דער פעטער ז"ל זאגט (דברי יואל וישלח עמוד קעח) אז ס'איז ביי אים ברור אז ווען נישט דעם עון ווען נישט דער גרויסער חטא וואס מען האט מורד געווען אין מלכות שמים, ווען נישט דעם חטא - וואס מען איז ארויסגעגאנגען פון גלות, מען האט פון זיך אראפגעווארפן דעם עול מלכות שמים, מען האט אראפגעווארפן פון זיך דעם עול גלויות - וואלט מען שוין לאנג ארויסגעגאנגען פון גלות, קומט אויס אז היינט אויפדערנאכט איז א טאג וואס מען דארף מתאבל זיין אויף שריפת בית אלקינו, דאס איז כל דור שלא נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו.

אויף וועלכן דור קען מען דאס נאך זאגן ווי אויף די דרא בתראה וואס איז ממש נישט נאר כאילו נחרב בימיו, אזא גרויסער עון, ווי דער פעטער ז"ל זאגט אין דברי יואל אז מען זאל צוזאמען נעמען אלע עבירות און מען זאל עס שטעלן על כף מאזנים, און מען זאל נעמען דעם עון אין שטעלן אויפן צווייטן כף מאזנים איז דאס מכריע, דאס איז שקול קעגן כל התורה כולה.

בעוונותינו הרבים איז געשען וואס איז געשען ויצא העגל הזה, די מדינה וואס איז מיוסד אויף עבודה זרה גילוי עריות און שפיכות דמים - ס'איז נישט קיין גוומא מען דארף דאס נישט מגזים זיין - ווייל דאס איז בפועל ממש עבודה זרה גילוי עריות און שפיכות דמים, ווער ס'האט א השגה וואס ס'קומט פאר אינעם פלטרין של מלך אין ארץ הקודש, אין דעם טאג איז די שכינה הקדושה זיך מצער.

דער פעטער ז"ל זאגט אין א שלש סעודות תורה (דברי יואל תורה עמוד שסו) אז לעולם וואלט מען ווען געדארפט גוזר תענית זיין אין אזא טאג, די חכמי המושנה און די חכמי הגמרא וואלטן זיכער גוזר תענית געווען פאר כלל ישראל פאר דעם גרויסן אומגליק וואס איז געשען, בעזרה"ר מיר זענען נישט בכח גוזר תענית צו זיין, אבער רעדן דארף מען דערפון און נתעורר ווערן דארף מען... (כאן האריך בדברי הספד על הגה"צ משארמאש זצ"ל ופעולותיו למען המלחמה לה' בעמלק הציוני)... איז היינט אויפדערנאכט אין דעם יום המר והנמחר - ווי דער פעטער ז"ל רופט אן דעם טאג ה' אייר, ווי ער שרייבט אין ויואל משה יום המר והנמחר, דאס איז שריפת בית אלקינו, אז מען דערמאנט זיך וויפיל אידישע קינדער האט מען מעביר געווען על הדת די אלע יארן, און דאס איז שריפת הנשמה כאטש דער גוף איז קיים, ווי ס'שטייט אין ספרים (עיין אלשיך תרומה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, שטייט נישט בתוכם נאר בתוכם, ווייל ביי יעדן ערליכן שטוב קען מען זוכה זיין צו השראת השכינה, און גדול המהטיאו יותר מן ההורגו, אז מען איז מחטיא אזויפיל אידישע קינדער האט מען פארברענט די אלע בתי מקדשות די אלע היכלות די אלע נשמות האט מען פארברענט, דאס איז שריפת בית אלקינו ממש, איז די צייט יעצט צו באוויינען חורבן בית המקדש, נישט איין בית המקדש, נאר א מיליאן בתי מקדשות און אפשר נאך מער וואס איז אין מושך פון די יארן איבערגעפירט געווארן פון דת ישראל.

מתוך דרשת כ"ק מרן רבינו שליש"א בכינוס הספדו על הגה"צ משארמאש זצ"ל
אור ליום ה' אייר שנת תשט"ה לפ"ק בביהמ"ד הגדול בקרית יואל יע"א

מציגים עצמם כאילו הם הדוברים והעושים מעשיהם בשם כלל ישראל. והנה היהדות החרדית המשתייכת למחנה מפורסם בכל העולם. כי אין להם שייכות למדינה, וכל המשתייך למחנה זה ידוע ומפורסם לכל כי הוא מתנגד למעשיהם ואין לו חלק ונחלה עמם, ודבר זה חוזר ומתפרסם בכל עת במחאות אדירות בחוצות ניו יורק. אמנם כל יהודי חרדי שאינו משתייך למחנה זה, אם אין הוא מגלה דעתו נגד הציונים, הוא נחשב בעיני העולם כתומך בהם ומסייע בידם.

(אבני שהם כ"א כסלו ע"פ)

והחובה מוטל עלינו לעזוק מרה נגדם אשר מתערבים יותר ויותר בהנהגת המדינה, ומכניסים ומושכים אלפים ורבבות תמימים לרשת הציונות באופן נורא ובכפיה ובלחץ שלא היה כמוהו, ותכסיכיהם של הדתיים למיניהם בדו"ד להרכבת הקאאליציע, שהם מנהלים מו"מ בממשלת הכופרים, ובפרט אשר בזמננו אלה שמנהלת ויכוח אודות החזרת שטחים שכבשו במלחמתם, וכעת נתפרסם על ידם במכתבי העתים אשר בכל העולם כולו, כי רצונם של הדתיים להתחבר אל המפלגה שאינה מוכנה לשום פשרות ורק הכרזת מלחמה בפיהם, ובגלל זאת נוצר הרועים בעולם כולו כי הדתיים דוגלים במלחמת חרמה נגד הערביים ואינן מסכימים לשום ויתורים, וברחבי תבל תמימים הגויים ואומרים למה לא יסכימו הדתיים לפשרות כדי להשקיף שלום. ולא יאומן כי יסופר כמה גדולה הסכנה בצעד זה של המפלגות הדתיות ללבנות תבערת

ומידי דברי מזה לא אמנע מלהזכיר על העיקר שיתפללו על ביאת המשיח, שהוא ז"ל צפה כל ימיו על זה, והשתוקקותו הגדול לביאת משיח הביאהו להתריע על אלו שהחליפו את אמונתם לחיי שעה, ונכשלו להאמין באותן שהמירו את הגאולה במדינה הציונות שעמדה בעוה"ר בימינו אלה, וזה גרם לו ליצא במלחמת קודש על הציונים שהעמידו מדינה בפני עצמם, והדבר היה כואב לו עד דכדוכה של נפש, כי ראה בזה פגם בעיקרי יסודי האמונה בביאת

המשיח, שיסוד האמונה היא שהקב"ה בכבודו ובעצמו יבא ויגאלינו שנית, ועל זה המתינו כל ישראל בכל הדורות בגלות, וכמה פעמים שמעתי מפה קדשו שיאמר שיזהו גורם אריכות הגלות ועיכוב גאולתנו ופדות נפשו, ובלעדי זאת בלתי שום ספק שהינינו עומדים כבר אחר הגאולה שלימה, וגם החזיק שהמדינה היא ממש כוחו של השטן והס"מ בעצמו.

(אבני שהם כ"א אב)

(עמוד ר"ט)

ולפי דעתי היובא רמזא על כל היהודים ברחבי תבל, מכל החוגים ומכל הקהלות והעדות, אשר לבם כואב על מעשי הציונים, ונפשם יודעת מאד כי המה משליטים כפירה ומינות על בני ישראל, לגלות דעתם ולהודיע במכתב לצירי המדינה הציונות בארץ מושבם כי המה אינם משתייכים לכת הציונים והם מנערים עצמם ממעשיהם ולדעתי חוב גדול מוטל על כל יחיד ויחיד להודיע זאת לשלטון הציוני וגם לממשלת המדינה אשר הוא דר בה כי כל אלו השותקים ואינם מודיעים זאת, הם נחשבים אצל העמים ואצל הציונים כחלק בלתי נפרד מהמדינה. כי הציונים

ליכא מידי דלא רמיזא...

פעם אחת הגיע למרן רבינו הק' בעל דברי יואל זי"ע איש אחד אשר הי' לו דיעות כוזבות בעניני ציונות, והלה אמר לרבינו מפני מה יצא הקצף על עצם הקמת המדינה, הרי אם יתנהל המדינה ע"פ תורה אין שום רע במדינה, רבינו ז"ל שוחח עמו הרבה וביאר לו את חומר הענין שאסור אפי' להעלות במחשבה הרהורים כגון אלו שהם דברי כפירה ומינות, כי אנו יהודים מאמינים בני מאמינים צריכים לדעת שכל דבר שיש לו רק שייכות לציונות או להציונים הוא אסון נורא לישראל ודין גרמא לעיכוב גאולתנו ופדות נפשו.

בתוך הדברים נסתובב השיחה אודות ה"יום טוב" שבדו הציונים מלבם, וקראו אותו "יום העצמאות" שבו הוקם ממשלת הכופרים, והציונים שמחים וחוגגים ביום זה ואומרים הלל בעת התפילה ואף יהודים חרדים לדבר ה' שנגררו אחריהם אומרים הלל ביום זה, והתבטא רבינו ואמר: "עם איז נישטא קיין גרעסערע כפירה און ניאויז בה' ווי דאס וואס זיי זאגן הלל".

והפטיר רבינו ואמר בדרך צחות: "מצאתי רמז בתורתנו הק' בפרשת המועדים על "יום העצמאות", דבפרשת אמור מפרט הכתוב כל המועדים, פסח, שבועות, ראש השנה, יו"ב, סוכות, ואחריו פרשת המנוחה דמבואר בספד"ק שרומז לחנוכה, תיכף לאחמ"כ מתחיל הפרשה של "ויצא בן אשה הישראלית ויקב את שם ה'" שחירף וגידף את שם ה', וכאן מרמז ה"יום טוב שלהם" ה' אייר, שהיא כפירה וניאויז בה' ובתורתו...

*

מן הראוי לציון דבר פלא כי לפי החשבון הי' פרשה זו של "מבדק את ה'" בעצם היום של ה' אייר, דהנה רשיו"ל פי' עה"פ ויצא בן אשה ישראלית מהיכן יצא רבי ברכיה אומר מפרשה שלמעלה יצא לגלג על לחם הפנים וכו', ומתניתא אמרה מבית דינו של משה יצא מחוייב שלא רצו ליתן לו חלק ונחלה בתוך בני ישראל מפני שהי' בן איש מצרי, ובאמת אלו ואלו דברי אלוקים חיים שהמבדק את ה' עשה שניהם הן שלגלג על לחם הפנים, והן שקילל את ה' לפי שלא רצו לתת לו נחלה, וזאת אומרת שמעשה זה הי' בשב"ק אחרי שהקריבו את לחם הפנים, ובאותן ימים הראשונים של חודש אייר שבו ציוה הקב"ה לחלק את הנחלות "למשפחותם לבית אבותם". והנה בשנה ההוא חל ראש חודש ניסן ביום ראשון שזה הי' אחד מהעשר עטרות, נמצא שר"ח אייר הי' ביום שני ושלישי (בשנה זו), ושב"ק לאחר מכן – שבו לגלג על הלחם הפנים – הי' בשב"ק ה' אייר, וכך נרמז שכן האשה הישראלית שחירף וגידף את ה' עשה זאת ביום ה' אייר, ולדאבוננו נשנה הדבר שנים רבות לאחר מכן שבו ניאצו את ה' בהקמת שלטון הכופרים ואותו חירוף וגידוף נמשך עד היום הזה...

על חלליהם מעי מעי על חלליהם כי אתה ה' באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה, דלכאורה מהו הנתינת טעם כי אתה ה' באש הצתה למה שהקדים לבי לבי על חלליהם, אמנם הכוונה **שהכל על כל נפש ונפש מישראל שנאמר ע"י מלחמותיהם, כי הקב"ה הלא הבטיח לנו שהוא בעצמו יושיענו, וא"כ כל נפש מישראל שגופל חלל למען מדינתם הרי הוא אבדון לבחלה ולרוק רח"ל, וזהו שאומרים לבי לבי על חלליהם מעי מעי על חלליהם שנפלו שדוד בחנם ללא תכלית, והטעם כי אתה ה' באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה, ומכיון שהבטיח הקב"ה שהוא בעצמו יבנה את ירושלים אם כן יהי' זה בלי הפלת חללים ר"ל ועל כן לבי לבי על חלליהם, עד כאן תוכן דבריו הק'.**

עלינו לשבח לאדון הכל, ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת, ובמעמד קהל ועדה בהתאסף כולנו יחדיו ביום ההצלה של מרן זי"ע העת והעונה הוא להודות לה' אשר שלחו אלקים לפנינו להחיות לפליטה גדולה ולהורות את בני ישראל את דרך התורה האמיתית, והאיר במאור תורתו וקדושתו הבהיר לתוך לבבות בני ישראל, ליישר לבבם להאמין אמנות אומן בהשית ובתורתו הקדושה ושללא להתערב עם כוחותיו של עשו ופת דיליה, ובשבילו ניצלנו כולנו, בהקימו וביסודו לגיון של מלך בכל תפוצות ישראל, אלפים ורבבות יראים ושלמים הנאמנים לה' ולתורתו, ומכריזים קבל העולם כולו ומפרסמין את האמונה הטהורה.

(אבני שהם כ"א כסלו עמוד ק"ב)

האנטיסמיטיזם ברחבי העולם כי יביטו על יהודים כעל צמאי דם שאינם מוכנים לוותר, ומי יקח על נפשו אחריות נוראה כזו לגרום להרבות שנאת ישראל ולהכניס בסכנה עצומה את כלל ישראל במקומות שונים, וברור הדבר כי הרושם אצל אוה"ע הוא שכל היהודים שומרי תומ"צ דעתם נוחה ממעשי הדתיים שם, וזה עלול להביא תוצאות חמורות מאוד, וצא וראה מה אירע לפני כמה שנים

בעיר ווינא שהשליכו הערביים פצצה בבית המדרש החרדי בעיר, וכיוון שנתנה רשות למשחית שוב אינו מבחין וכו', ובעיני האומות כל החרדים נחשבים לאחת, ומי התיר להם כזאת להעמיד יהודים ברחבי תבל בסכנה גדולה ח"ו, והכל בעבור בצע כסף ששיגו מהשתתפותם בקאליציע.

עד היכן הגענו שיהודים חרדים אינם בונים ואינם יראים להכניס את כלל ישראל בסכנה ולהפקיד נפשות ישראל ברחבי העולם, ומלבד זאת היתכן להשתתף עם

השופכים דם נפשות ישראל במלחמות תדיר, ואף נפש אחת מישראל נחשבת להרבה, ואין ראוי שתאבד ח"ו אפי' נפש אחת על מזבח הציונות.

ושמעתי פעם מפ"ק של מרן כ"ק דודי זלה"ה עוד טרם שנתייסדה המדינה של הציונים בארה"ק, וכבר עמדו בקשרי המלחמה עם הערביים והרבה יהודים נהרגו אז ר"ל בין ההרים על הדרנים המביאים לירושלים, ואמר הוא ז"ל שחבל מאוד על כל נפש מישראל הנהרגה עבור הקמת מדינתם, ופי' אז נוסח ברכת נחם שאומרים בת"ב במנחה, לבי לבי

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

מרן דו"ז זלה"ה בקונטרס על הגאולה ועל התמורה (סימן ל"ד) מה שהאריך בזה מדברי המפרשים בביאור מאמרם (שבת קי"ח:) הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף, ומכל שכן אלו המגדילים ומהללים על נסי הצלחת הרשעים, אין לך חירוף וגידוף גדול מזה, ועל זה מתאונן הכתוב על ימי עקבתא דמשיחא ומתמיה ואומרת, בני איש הם שומרי תורה ומצוות כפירש"י, עד מה כבוד"י לכלימ"ה, ר"ל עד אנא אתם מנאצים ומבזים את כבודי במה שאתם אומרים שהקב"ה עושה נסים לרשעים, ועוד אתם מהללים לה' על דבר זה ואומרים הלל שלא בעונתה, ומוזה ראייה כי תאבהון ריק, שאתם אוהבים התגברות כח הסט"א, תבקשו כזב סלה, ועל כן אף במה שאינם נסים באמת גם כן אתם מוסיפים לומר ראו כמה גדול כח נצחון ידיהם של אלו, השי"ת ירחם עליהם ויפקח עיני העורים

ונראה דהנה בעוה"ר כח הסט"א גבר ושטנא נצח, אנשי רשע נשאו ראש והקימו להם ממשלת זרין בארצינו הקדושה, וזרם המינות מתפשטת בעולם, ולראינונינו נמצאים גם שימרי תורה ומצוות שטה עיניהם מלראות את האמת ונגררו בעצת רשעים, ובר בבר ולכי אתם, ולא די שאינם מוחים בידם אלא גם מסכימים בדברים במה שהמירדו באומות ועברו על השלש שבועות שהשיע הקב"ה את ישראל (כתובות ק"י:), ועוד מוסיפים חטא על פשע במה שהם שמחים בנצחון המדומה של הרשעים במלחמותיהם, ואומרים שגנעשה להם נסים גלויים עד שהיה קוראים הלל שלא בעונתה ביום אידם, ודבר שפתיהם אך למחסור בגודל הניאוף בה' ובתורתו הק' שיש בזה, ה"י. ופוק חזי כסף נבחר לשון צדיק כ"ק

מראי מקומות נחוצות לתועלת ההוגים בספה"ק ויואל משה (מאמר א')

דף	ד"ה	שורה	לשון רבינו	מראה מקומות
ה:	וזה	ב	כאשר הבאתי	להלן סי' מ"ג וסי' פ"ד
שם	שם	טז	גם הבאתי	להלן סי' ס"ח
כא:	ו	ו	ותו לא מודי	מתוין להלן סי' ע"ט
ל:	ומעתה	ח	ויתבאר להלן	סי' י"ז
לא:	והרמב"ן	כסופו	כלשון אחד	עין עוד בזה להלן סי' ע"ט
לה:	והנה	ו	ואני תמה	עין עוד בזה להלן סי' פ"ו
לו:	ובזה	א	רש"י ז"ל	עין לעיל סי' י
מ:	ובמכילתא	ג	להלן	סי' מ"ה
שם ע"ב	ולפי	ח	בין הענינים	מבואר להלן סי' ע"ט
מא:	י"ג	י"ג	רש"י ז"ל	מבואר להלן סי' פ"ג
שם	גם	ט	מיושב להלן סי' פ"ד	
מב:	וכבר	כסופו	מבואר עוד באופן אחר להלן סי' ע"ט	
שם ע"ב	וכעין	כסופו	על תפלה	עין להלן סי' ע"ט
מג:		א	הללו	עין להלן סי' פ
שם	והנה	ט	בנוהש"ת	להלן סי' פ
מז:	ולבאר	ט	השבעה	עין להלן סי' מ"ה
שם	שם	י	עין להלן סי' ע"ח	
שם	שם	כסופו	להשבעם	עין להלן סי' מ"ה
מח:	ומה	כסופו	הביאור בזה הוא להלן סי' ע"ו	
שם	שם	ד'	משל	עין להלן סי' ל"ו וסוף סי' ע"ח
מז:		י	וזהלן	סי' ע"ח
שם	ומעתה	א	הרמב"ם ז"ל	לעיל סוף סי' ל"ג
שם	ומעתה	כסופו	עין להלן סי' ע"ח	
מט:	אמנם	כסופו	עין לעיל סי' ל"א	
נו:	וכבר	א	סי' כ"א	
שם ע"ב	וכבר	א	לעיל	סי' כ"ה
נח:	וכבר	א	הבאתי	לעיל סי' י"ח
נט:	ומיושב	א	הלשון	עין לעיל סי' ל"ב
שם	שם	ה	במכילתא	מבואר לעיל סי' ל"ב
סו:	ובתוס'	ח	לעיל	סי' ל"ט
עג:	בדבור הראשון	כסופו	הכל	עין עוד להלן סי' ס"ז
עז:	ובזה	ה	בזה	לעיל סי' ס
פג:	ועל	ד	הג"ל	לעיל סי' נ"ט
צא:		ג	למעלה	סי' ל"ב וסי' ל"ג
צב:		יא	לעיל	סי' מ"ה
צד:	אך	יב	הרמב"ם	לעיל סי' ל"ג
שם ע"ב	ואפשר	א	רש"י ז"ל	עין לעיל סי' כ"ד
שם	שם	ח	לעיל	סי' ל'
צה:	ומיושב	א	הקושיא	עין לעיל סי' כ"ז, ל"ה, ע"ח
שם	שם	טז	דמציני	עין לעיל סי' א'
שם	שם	א	הבאתי	עין לעיל סי' י"ב
שם ע"ב	שם	יא	הבאתי	לעיל סי' י' והלאה
שם	גם	א	רש"י ז"ל	הובא לעיל סי' י'
צו:		כג	הוסיף	עין לעיל סי' כ"ח
שם ע"ב		ו	למעלה	סי' כ"ט
שם	וכעת	ז	כבר נתבאר	לעיל סי' ע"ה
שם	שם	ד (מלמטה)	וכבר הארכתי בזה	לעיל סי' מ"ב
שם	שם	ב (מלמטה)	שהעתקתי לעיל	סי' ע"ה
צה:		א	הארכתי	סי' ע"ה
צט:	ובזה	א	בתחילה	לעיל סי' א'
שם	שם	ו	הרמב"ם ז"ל	לעיל סי' ל"ג וסי' ל"ז
שם	ומעתה	א	הקושיא	עין לעיל סי' ל"א
שם	שם	ט	לעיל	סי' ל"א
ק:	גם	ט	בדברי ר"י	עין לעיל סי' מ
קא:	גם	ב	ניסים	לעיל סי' מ"ו
שם ע"ב		ז	שכתב	עין לעיל סי' ל"א
שם	גם	ד	לעיל סי' י'	
שם	שם	ה (מלמטה)	וכבר הבאתי	לעיל סי' י"ב
שם	שם	ג	וכבר הבאתי	סי' ל"א
קב:	וידוע	ו	כל חיבוריו	עין לעיל סי' ל"א
שם ע"ב	ואין	ח	באגרת תימן	עין לעיל סי' ל"א
שם	שם	ד (מלמטה)	והמהר"ל	עין לעיל סי' כ"ו
שם	שם	שורה אחרונה	לעיל	סי' ע"ט
קג:	ובזה	ב	לעיל סי' מ"ג, ובהקדמה עמוד ח'	
שם ע"ב		א	נתבאר	לעיל סי' ע"ז
שם	שם	ה	לעיל	סי' ע"ט
שם	שם	ו	בנו"ל	סי' ע"ט
שם	שם	ט (מלמטה)	כבר ביארתי באריכות	לעיל סי' מ"ז
שם	ויש	ח (מלמטה)	וביארתי	לעיל סי' י"ז
שם	ויהי	כסופו	להלן	סי' קמ"ד

נתפרסם לזיומי הרבים למי' רביה"ק מרן משה בן מרן רבי חיים צבי ז"ע

לראות ולהאזין את האמת ולהתרחק מן השקר, ובמהרה נזכה לישועה האמיתית בביאת משיח בן דוד בב"א. (שערי תהלה)

וצריכים גם לשמור ולהשגיח על חומה הבצורה נגד נגע הציונות, ולזכור תמיד שכ"ק מרן דו"ז זללה"ה שר צבא ה' ניהל את מלחמת ה' ברמה נגד נגע הציונות וכל שום וחניכא דאית ליה, בלי נפק"מ של כל המפלגות, כי הצד השווה שבהן המחבר לטמא טמא, ותהילה לקל יתברך זכה להקים לגיון של מלך של רבבות ישראל המוכנים בכל לב ובכל נפש על התבדלות מרשעים, והתבדלות ממדינה הציונות וכל המסתעף. והמאמינים באמונה שלימה בביאת המשיח, הם רק המאמינים שאיסור גמור וחמור על פי תורתנו הק' לעשות פעולה אנושית בעניני גאולה. ובענין כהיום יש בלבול וטשטוש המוחות בעולם, כי כהיום הדתיים נעשו "די גרעסטע שטיפערס די גרעסטע שטיפערס פון ציוניסטישן וואגן"..... וידוע עד כמה היו אבות"ק נזהרים מכל נדנוד קל ותנועה שיש בו ריח של ציונות, ושמעתי לספר על ק"ז העצי חיים ז"ע שבשנת תרפ"ד נסע על שב"ק בכפר הסמוך לעיר סיגעט, והי' שם ביהמ"ד של חסידים ובית הכנסת לפשוטי עם, וכאשר הלך לביהמ"ד ראה שהי' נתלה על הכותל צורת הגבולים (מאפ"ע) של ארץ ישראל, שנתפרסמה בימים ההם ע"י שלוחי הציונים למשון את לב בני ישראל לארץ ישראל, וצוה ק"ז ז"ע להגבאי שיוירדו מהכותל, אכן הגבאי לא שמע לדבריו, נענה העצי חיים ואמר שאם כן לא יתפלל בביהמ"ד והלך להתפלל בביהמ"ד, ביום א' שלאחריו היה ראש חודש ועשו שם לכבודו סעודת ראש חודש, וצויה לקרוא אליו הגבאים של הביהמ"ד, והתחיל לומר להם דברי כבושין בבכיות, ואמר להם גם אני אוהב ארץ ישראל אבל לא ארץ ישראל של הציונים, וכך האריך לדבר עד שעמד הגבאי והלך לביהמ"ד להורידה מן הכותל, ע"כ סיפור המעשה, חזינו מזה שהרגיש שגם המאפ"ע של ארץ ישראל יש בו ריח ציונות, ולא רצה להתפלל בביהמ"ד שיש שם מאפ"ע שלהם.

(מהר"א ט"ב פר' וישלח תשס"א)

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — יט — בלתי מוגה

ערש"ק פרשת תצוה תשס"ח לפ"ק

ביקורו של כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בבית הגה"צ רבי אריה ווייס שליט"א, דומ"ץ וויזשניץ בני ברק בלאנדאן, בעמח"ס עולת ראיה

געגעבן שלום, כ'האב געוועהן ווי דער עולם ווייסט נישט פון די הלכה בכלל.

פאראיאר איז אויך אויסגעקומען צו וויין אין ארץ ישראל, אויף די התונה ביי הר"ה"ג רבי חיים הערש מייזליש שליט"א, ס'איז נאך אויך געווען בשנת האבל. האב איך דאס אויך געזעהן.

דומ"ץ וויזשניץ: ביי אונז אין וויזשניץ איז די זאך ספעציעל, דער רבי ז"ל (האמ"ח) האט אויפיל אריינגעבראקט אינעם עולם די מענטשליכקייט צו גריסן יענעם, אזוי אז ס'קלעפט זיך עפעס נישט דאס נישט גריסן און נישט געבן שלום... ס'איז א הנחה.

די אלע ענינים ווי שמירת הלשון וכדומה, ס'איז געווען ביי איהם זייער שטארק. מיזאגט אז ווען ער איז געווען א אינגערמאן האט ער געהאט דעם ספר הפץ חיים און שמירת הלשון אין מלית בייטל, ער האט דאס אסאך געלערנט. די נאנטע די גבאים דערציילן, געווענליך פלעגט ער זיך קענען ווערטלען, אבער אז איינער האט געגעבן א זאג אן איבריג ווארט אויף א צווייטן האט ער אים אפגעשטעלט 'דו ווייסט אז דאס האב איך נישט ליב...'.

וכיכר את רבינו במזונות ויין

ושאלו רבינו: איר זענט שוין אוודאי געווען אין מקוה? (לכבוד שב"ק).

דומ"ץ וויזשניץ: יא. אין וויזשניץ גייט מען דאך פרי.

רבינו: דער זיידע (עצי חיים) ז"ל פלעגט גיין ממש פארן זמן. דער פעטער ז"ל פלעגט אויך גיין ממש פארן זמן. זיי האבן געהאט אן ענין צו גיין ווי שפעטער, ווי נענטער צו שבת (עי' בפרע"ח שער השבת פ"ג, ובמשנת חסידים מס' יום השישי פ"ג שיהיה קרוב לשבת).

דומ"ץ וויזשניץ: ס'איז געווען אן ענין דערביי?

רבינו: יא. נאך די מקוה האט מען שוין גארנישט געטון, מ'איז שוין נישט עוסק אין קיין עניני חול.

דומ"ץ וויזשניץ: דער רבי ז"ל (האמ"ח) פלעגט גיין אין מקוה היבש פאר הצות. ער איז נישט אהיימגעגאנגען נאכן דאווענען שחרית, ער איז אריין צו זיך אין צימער מעביר

השיחה נפתחה אודות הלכות פריסת שלום לאבל ר"ל

היות שהגה"א שליט"א הוא בתוך שנת אבילות

רבינו: די הלכה איז דאך אז מ'באנגענעמט זיך זאגט מען 'המקום ינחם'. 'שלום' זאגט מען נישט (ויד' סי' שפה ס"א).

דומ"ץ וויזשניץ: ס'איז דא וואס זאגן אז זאגן 'שלום' דאס איז נאר אז מ'איז אונטערוועגענעם, אבער דאס וואס איז היינט די שפראך אז מ'גריסט אזוי איז מותר.

רבינו: יא. "גוט מארגן" מעג מען זאגן, פרעגן "וואס מאכט מען" מעג מען אויך, נאר דאס ווארט 'שלום' זאגט מען נישט, דאס איז די הארבסטע. דאס זאגט מען נישט פארן דאווענען (אוי"ח סי' פט ס"ג), און ביי אבילות ל"ע. דאס שטייט אין שו"ע (ויד' שם, ועי' באר היטב שם סק"א דהוא כמו הדין קודם תפלה משום ששלום שמו של הקב"ה, עיי"ש).

די וועלט ווייסט אבער נישט פון דעם דין, מ'גייט שלום. דאס אז מ'גייט נישט משלוח מנות פורים שטאמט דאך אויך פון דעם, דאס איז ווי שאילת שלום (עי' שו"ע ויד' שם, ובאר"ח סי' תרצ"ו ס"ז), אין דעם איז די וועלט נזהר נישט צו שיקן, אבער פון דעם ווייסט מען נישט.

דומ"ץ וויזשניץ: מ'פרעגט מיר די שאלות יעדעס יאר וועגן שיקן משלוח מנות, כ'זאג אז פאר כלי קודש קען מען שיקן, ס'איז א תשלום שכר, ס'איז א אנדערע זאך, ס'איז דאך נישט קיין שאילת שלום, ס'איז נאר א געלעגענהייט צו געבן איינמאל א יאר.

רבינו: ס'איז מיר אויסגעקומען ווען מיין שוויגער ע"ה איז ל"ע אוועק (בהודש שבט תשנ"ג לפ"ק), כ'בין דאן געפארן מנחם אבל זיין יבדלח"ט מיין שווער שליט"א. איין וואך פריער איז מיין שוועסטער ע"ה ל"ע אוועק. ווען כ'בין געפארן קיין ארץ ישראל בין איך געווען - נישט היינט געדאכט - אין די שלשים, ווען כ'בין אנגעקומען אהין האט דער עולם געגעבן 'שלום'. כ'האב אנגעהויבן צו זאגן אז מ'גייט נישט קיין שלום, אבער קיינער האט נישט געוואוסט פון די הלכה. אהיימקומענדיג פון ארץ ישראל האט מען אין אמעריקע

דער פעטער ז"ל פלעגט קומען מיטן שטעקן אין מקוה, אויפן וועג אהיים האט ער שוין נישט געהאט דעם שטעקן. ווייל ס'איז שוין געווען שפעט, מ'האט שוין נישט געקענט מראגן. דער זיידע ז"ל פלעגט אויך גיין זייער שפעט אין מקוה, פון מקוה האט ער באפוילן אהיים אז מ'זאל לעכט צינדן. לויטן בני יששכר (מאמרי השבתות מאמר ב' א בשם הארי"י) דארף מען דאך האלטן שבת איין און דרייסיג שעה. ונפרדו לשלום

סדרה געווען, געשניטן די נעגל, און געגאנגען אין מקוה, נאך גוט פאר חצות, אבער ביי איהם איז שוין דעמאלטס געווען שבת. **רבינו:** ער פלעגט דאך אנטון די בגדי שבת אויך פרי. דער מאמע ז"ל פלעגט גיין אין מקוה עטליכע שעה פארן זמן, און ער איז שוין געזעסן עטליכע שעה מיטן שטריימל און די בגדי שבת.

ערש"ק פרשת תצוה תשס"ח לפ"ק

ביקורו של כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בבית הגה"צ ר' זאב פעלדמאן שליט"א, רב דק"ק עץ חיים פרעשבורג לאנדאן יע"א

נתן אדלער, ווען ער האט איהם געברענגט וואסער פאר נטילת ידים - ער דערציילט ווען ער איז אמאל געווען אונטערגעגעסן און ס'איז נישט געווען קיין וואסער פאר נטילת ידים האט ער גענומען שניי און דאס אויסגעפרעסט מיט די הענט - דעמאלטס האב איך איבערגע'חזרט 300 הלכות אין הלכות נטילת ידים. זעהן מיר דאך אז א תלמיד חכם טוט א מצוה גייט עס מיט די גאנצע תורה. **רבינו:** דער חתם סופר האט אויך דערציילט אז ווען ער איז דעמאלטס געפארן מיטן רבי'ן ר' נתן אדלער, און מ'איז געפארן מיט די פערד, אזוי ווי מ'איז געפארן בימים ההם, און דער פערד האט נישט געקענט ווייטער גיין, און מ'איז געבליבן שטעקן על אם הדרך, איז דער בעל עגלה געגאנגען אין דארף אריין און געברענגט א צווייטע פערד. אויפאיינמאל האט ער געזעהן דעם רבי'ן ארויסשפרונגען פון וואגן און ער איז געמאנצן אויפן שניי.

דער חתם סופר האט נישט פארשטאנען וואס עס איז דא געשעהן, זאגט אים דער רבי 'זעהסט נישט?! ער האט געברענגט א אקס', ער האט געוואלט איינשפאנען א אקס צום צווייטן פערד, דאס וואלט געווען כלאים. האט דער חתם סופר געזאגט אז דער רבי האט דעמאלטס געזאגט אז ער האט נאך קיינמאל אין לעבן נישט מקיים געווען די מצוה פון 'לא תחרוש בשור וחמור יחדיו', ס'איז איהם קיינמאל נישט אונטערגעקומען, אבער יעצט אז ס'איז דאס אונטערגעקומען, מיט דעם וואס מ'איז זיך מונע צו פארן דערמיט, דאס איז געווען זיין קיום המצוה, פארדעם האט ער געמאנצן אויפן אייז פאר שמחה.

דער חתם סופר האט דערציילט די מעשה וואס איז געווען ביי זיך אליין. ס'איז אריינגעקומען צו אים א איד, א איש נכבד אין פרעשבורג, און ער האט דערציילט אז ער איז זייער געענגט אין געלט, ער האט מאקע א נאמען פון א גרויסן עושר אבער ער איז אויף גרויסע צרות. האט ער דערציילט אז ס'איז איהם יעצט אונטערגעקומען א גוט געשעפט, און ווען ער זאל ווען

הגר"י: עס איז יומא קמא (של ביקור רבינו)...

רבינו: דער תפארת שלמה (לשבוועת) מיינט די גמרא (שבת פו). "יומא קמא לא אמר להו ולא מידיו" אז מ'דארף וויסן אז מ'איז גארנישט. דאס איז די ערשטע הכנה צו קבלת התורה.

הגר"י: אין חתם סופר שטייט א חידוש, ער זאגט אז די גמרא זאגט (פסח כא.) אז א מצוה איז מגינא ומצלא בעידנא דעסיק תורה איז מגינא ומצלי בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה. זאגט דער חת"ס א מורא'דיגע זאך. אז א 'תלמיד חכם וואס 'תורתו אומנתו ומחודד ומשונן בפיחם וכל מצוה שעושים הוא מוציא כתיקונה על פי הלכה המושוננת והמחודדת בפיחם, אז בשעת עשיית המצוה הוא חוזר על לימודו, וכשהוא מניח תפילין הוא חוזר במחשבתו על הלכות תפילין, נמצא דמצוה גופ' תורה הוא, וממילא מגינא ומצלא בין בעידנא דעסיק ביה בין בעידנא דלא עסיק ביה, קומט אויס אז א תלמיד חכמים מצוה איז א אנדערע סארט מצוה.

ס'איז דא עפעס א מחלוקה, דער ביכורי יעקב (פי' תרמ"ד סק"א) זאגט אז פאר'ן נעמען דעם לולב דארף מען זאגן ברכת התורה, דער משנה ברורה (בהלכות ברכת התורה סי' מז סק"י) זאגט נישט אזוי, אז מ'טוט א מצוה דארף מען נישט זאגן ברכת התורה, אז א איד וויל געבן צדקה פארן דאווענען דארף ער דען זאגן ברכת התורה? אוודאי נישט, דער ביכורי יעקב האלט מסתמא אז מ'איז יא מחויב.

לויט דעם חתם סופר קען מען פארשטיין דעם טעם, ווייל בשעת'ן טון די מצוה חזר'ט ער איבער דאס לערנען.

הרב"נ הגר"ב ט"ב: אז מ'חזר'ט הלכות פסקות דארף דאך נישט קיין ברכת התורה, ס'שטייט דאך אין רמ"א (א"ח סי' מז ס"א).

רבינו: יא, אבער ווער עס חזר'ט איבער די הלכות פסקות פארן טון א מצוה, חזר'ט נישט נאר די הלכות פסקות, מ'גייט שוין דורך אלעם.

הגר"י: דער חתם סופר שרייבט פארן תלמיד דער ליקוטי חבר בן חיים, אז בשעת ווען ער האט משמש געווען זיין רבי'ן ר'

האבן עפנים אביסל געלט וואלט ער זיך ווען געקענט צוריק שטעלן צו זיין מעמד.

האט אים דער חת"ם געזאגט 'גוט, איך האב יעצט ביי מיר געלט - ס'איז געווען אוועקגעלייגט פאר א חתונה - כ'בארג עס דיר אויס'. דער איד האט גענומען דאס געלט און ער איז אוועקגעפארן האנדלען, און ער האט זייער מצליח געווען.

הגר"ז: פארשטייט זיך, אז ער האט באקומען געלט פונעם חתם סופר האט ער מצליח געווען.

רבינו: ווען ער איז אהיימגעקומען האט ער געטראכט צו ברענגען א מתנה פארן חתם סופר, און ער האט געברענגט א זילבערנע מאבאק פושקעלע.

ער קומט אריין צום חת"ם און ער גיט איבער די מתנה און ער באדאנקט זיך פארן רבי'ן, ווי דאס געלט האט אים געשטעלט אויף די פיס, א דאנק דעם האט ער מצליח געווען, און א דאנק דעם האט ער געברענגט אלס הכרת הטוב די מאבאק פושקעלע.

דער חת"ם איז דעמאלטס געזעסן מיט די תלמידים ביים טיש, און ער נעמט דאס פושקעלע און ער באוואונדערט עס ווי שוין דאס איז, די תלמידים האבן געקוקט זיי האבן זיך נישט געטרויעט צו זאגן קיין ווארט, אבער ס'איז געווען א פלא ווי ער רימט אזוי די פושקעלע, און דאן האט ער געזאגט פארן עושר 'איך קען דאס נישט נעמען ווייל ס'איז ריבית'... און ער האט אים דאס צוריק געגעבן.

דעמאלטס האט דער חת"ם דערציילט די מעשה וואס ער האט געהאט מיט זיין רבי'ן ר' נתן אדלער מיט די פערד, האט ער דאן אויסגעפירט אויף זיך 'איין מיין לעבן האב איך נאך נישט געקענט מקיים זיין די מצוה פון נישט נעמען ריבית, מילא א סוחר וואס מאכט געשעפטן קומט אים אויס אזא מצוה, אבער ווי קומט דאס צו איהם? יעצט אז ס'איז אים אונטערגעקומען האט ער דאס אזוי באוואונדערט מיט א שמחה אז ער קען מקיים זיין די מצוה.

הגר"ז: דאס שטימט טאקע מיט דעם וואס דער חתם סופר זאגט אין די דרשות - ס'געהערט טאקע צו די וואכנדיגע סדרה - די גמרא זאגט אין מס' שבת (לא) אז עס איז געווען א גוי וואס איז אריבער מאהורי בית הכנסת, האט געהערט ווי מ'ליינט די פסוק פון 'ואלה הבגדים אשר יעשו' (שמות כח ד), האט ער געפרעגט פאר וועמען זענען די בגדים, האט מען אים געזאגט פארן כה"ג, איז ער געקומען צו שמאי הזקן און ער האט אים געבעטן אז ער זאל אים מגייר זיין על מנת אז ער וועט זיין א כה"ג, די גמ' דערציילט אז שמאי האט אים אוועקגעטריבן, ווען ער איז געקומען צו הילל האט ער איהם מגייר געווען, שפעטער ווען ער האט געלערנט איז ער אנגעקומען צום פסוק 'והזר הקרב יומת', האט ער געפרעגט וועמען מיינט דער פסוק, האט מען איהם געזאגט אפילו דוד מלך ישראל. האט ער זיך מיט דעם בארוהיגט.

פרעגט דער חת"ם מיט וואס האט זיך יעצט דער גר בארוהיגט? זאגט דער חתם סופר אזוי, אז ווען א מענטש האט אן השתקקות מקיים צו זיין א מצוה, און ער טוט דאס נישט ווייל די תורה לאזט דאס נישט טון. דער חתם סופר זאגט למשל קרבנות בזמן הזה, יעדער איד וואלט דאך גע'חלש'ט צו קענען מקריב זיין א קרבן פסח. דער רבי ווייסט דאך די תשובות פון רבי עקיבא אינער מיטן חתם סופר איבער דעם.

רבינו: דער חתם סופר (י"ד סימן רלו) האט דאך געהאלטן אז מ'קען מקריב זיין דעם קרבן פסח ווייל גארנישט איז נישט מעכב.

הגר"ז: זאגט דער חת"ם אז ווען א מענטש טוט נישט עפעס ווייל מ'טאר עס נישט טון, באקומט ער שכר כאילו ער האט מקיים געווען די מצוה, בשם שמקבל שכר על הדרישה כך מקבל שכר על הפרישה, ס'איז די זעלבע שכל.

דאס שטימט דאך זייער מיט דעם, ווייל די תורה לאזט דאך נישט טון הייסט דאס ווי ער האט מקיים געווען די מצוה.

רבינו: דאס איז דאך וואס די גמ' זאגט (קדושין לט:) 'ישב ולא עבר עבירה, אויב עס איז אתי דבר עבירה לידו און ער איז זיך מונע דאס צו טון, אוודאי איז דאס כמצוה.

הגר"ז: פון דעם לערנט מען ארויס אבער אז די מניעה דארף אויך זיין בשמחה...

רבינו: דער דרך פיקודך (הקדמה ב' אות א בשם האריז"ל) זאגט זאגט אז ווען מ'שערט זיך זאל מען צוהעלפן און מ'זאל זיין א מסייע, מקיים זיין דעם 'לא תקיפו', ער זאל ארויסזאגן 'שער מיר נישט אפ די פיאות', אזוי אז ער זאל האבן א חלק אין די מצוה פון לא תקיפו, ווייל עובר איז מען אויך נאר אויף אזא אופן אויב איז מען מסייע.

איר זענט שוין געווען אמאל אין פרעשבורג?

הגר"ז: יא, כ'בין געווען אויפן ציון. דארט ליגט דאך דערנעבן הגר"ר משולם איגרא ז"ל.

די וועלט דערציילט דאך אז ווען הגר"ר משולם איגרא איז געווען רב אין פרעשבורג איז דער חתם סופר אמאל דורכגעפארן די שטאט - דער חת"ם איז דאן געווען רב אין מאטערסדארף - האט ער געהאט א ספק וועגן מאכן א ברכה ווען מ'איז מקבל פנים א גדול הדור, האט ער אנגעקלאפט אויפן טיר, און ער האט געזאגט דעם לשון הגמרא (ברכות נח.) 'תנו רבנן הרוואה חכם מחכמי ישראל אומר בא"ה אמ"ה שחלק מחכמתו ליראיו'.

רבינו: יא, מ'דערציילט דער חתם סופר איז דעמאלטס געווען ביי רבי משולם איגרא און גערעדט מיט איהם (עי' שו"ת חת"ם אה"ע סי' יא), דער חת"ם איז נאך געווען א יונגערמאן, און רבי משולם האט אים געגעבן גרויס כבוד, אזוי אז די וואס זענען דארט געווען האבן זיך גע'חידושי' פארוואס ער גיט אים אזא כבוד. האט ער געזאגט 'ער וועט נאך זיין דא רבי'.

הרב"נ הגר"ב מ"ב: עם איז דא א הספד פונעם חתם סופר אויף רבי משולם איגרא, ער טייטשט אויס דעם נאמען משולם. **רבינו:** ער איז אויך געווען ביים נודע ביהודה, ער איז דורכגעפארן פראג מיט זיין רבי'ן ר' נתן אדלער זצ"ל. ער שרייבט (ע"י שו"ת חתם יו"ד סי' של"ה, ושם סי' רנ"ב) וואס ער האט געפרעגט דעם נודע ביהודה, מיטן לשון "ילדות היתה בי..." העזתי פני...

הגר"נ: אין די הקדמה פון רבי משולם איגרא שטייט דארט אין די תולדות, שטייט דארט אז ווען ער איז געקומען קיין פרעשבורג, און ער האט געדארפט זאגן די איינצונג דרשה האט מען איהם געבעטן אז ער זאל געבן די מראי מקומות, האט ער געזאגט אז ער וועט רעדן אין די סוגיא פון 'מתוך'. דאס איז דאך א היימישע סוגיא 'מתוך', האט זיך דער עולם צוגעגרייט.

ווען רבי משולם איז ארויפגעגאנגען זאגן די דרשה האט ער אנגעהויבן צו זאגן אין די סוגיא פון " ארבעים חלות 'מתוך' שמונים"...

רבינו: יא, תודה ששחמתי על שמונים חלות, א סוגיא אין מנחות (פ"ה)...

הגר"נ: קיינער פונעם עולם לא ידע מאי קאמר. נאך די דרשה האט אים דער עולם געפרעגט, פארוואס ער האט נישט געזאגט 'מתוך', האט ער געזאגט "כ'האב דען געזאגט אז כ'וועל זאגן ענקער מתוך? איך האב מיין מתוך, איך האב געזאגט מיין סוגיא 'ארבעים מתוך שמונה'.

רבינו: אין קידושין (נא) ברענגט דאס אויך די גמרא, ביי די סוגיא פון קידושין שאין מסורין לביאה, כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבית אחת אינו.

הגר"נ: ער איז געווען אן אויסערגעווענליכער חריף.

רבינו: אז מ'האט געוואלט עפעס זאגן איבער חריפות פלעגט מען זאגן א דוגמא דעם רבי'ן ר' יונתן, רבי משולם איגרא.

הגר"נ: אז מ'ויל זאגן אויף עפעס א קשיא אז ס'איז א גוטע קשיא, זאגט מען 'ר' משולם איגרא'ס קשיא'...

רבינו: די וועלט טראגט ארום ביי 'כופר הכל' (בבא מציעא ג.) א שיינע קשיא פון רבי משולם איגרא.

הגר"נ: ס'איז דא עפעס א קבלה ביי די אלע אידן פון פרעשבורג אז דער ציון פון רבי משולם איז מסוגל צו האבן קינדער.

רבינו: דער מאמע ז"ל האט זייער אסאך געלערנט חתם סופר **הגר"נ:** איך האב געהערט פון הרב וואזנער שליט"א פון בני ברק (הגאון בעל שבת הלוי שליט"א), ער האט געזאגט אז דער מאמע ז"ל האט געזאגט אז "כ'האב נאכנישט געזאגט קיין דרשה אן קיין חתם סופר".

רבינו: דער פעטער ז"ל דער דברי יואל האט געזאגט פארן מאמן נאך ווען ער איז געווען א אינגל, ווילסט קענען זאגן תורה זאלסטו לערנען חתם סופר....

ער האט איהם געפרעגט צי ער קען שוין מחדש זיין חידושי תורה, האט ער איהם דאן געהייסן לערנען חתם סופר.

הגר"נ: אין אנגרא דפרקא (אות ריב) שטייט אויף די גמרא (ברכות מב.) שלש תכיפות הם, תיכף לסמיכה שהיטה, תיכף לתלמיד חכם ברכה, זאגט ער אז די פשוטע פשט איז אז אזוי ווי דער תלמיד חכם קומט אריין אין שטוב זאל ער תיכף מאכן א ברכה, די אנדערע זאכן זענען דרשות, אזוי ווי תיכף לסמיכה שהיטה מיינט פשוט פשט גלייך נאך די סמיכה זאל זיין שהיטה, אזוי איז אויך תיכף לתלמיד חכם ברכה.

וכיכר את רבינו במוזנות ויי"ש

הגר"נ: ווי אזוי איז דער מנהג ביים רבי'ן, קודם מוזנות צי קודם בראנפן?

רבינו: ביי אונז האט מען קודם געמאכט א מוזנות, אין זידיטשוב איז פריער געווען די בראנפן.

פארוואס איז מאקע געווען דער מנהג צו מאכן פריער אויפן בראנפן? אלס ס'איז געווען מער חביב? וואס איז די סיבה א מוזנות דארף דאך זיין קודם, פון די ה' מינים? נאר געווענליך מאכט מען א לחיים נאכן דאווענען, נאך וואס מ'האט שוין אראפגעלייגט אן עבודה פון פארמאגט אן, אז מ'האט זיך דערכאפט דאס הארץ מיט א גלעזל בראנפן איז דאס געווען מער.

הגר"נ: חסידים זאגן אז דער ריוזשינער האט געזאגט אז ער זאגט צו עולם הבא פאר ווער עס וועט נישט טרינקען אן פארבייסן מוזנות, דאס איז להבדיל א דרך פון נכרים צו שיכור'ן און טרינקען אן פארבייסן.

רבינו: מ'האט מקפיד געווען אז מ'זאל נישט טרינקען מוזנות אליינס.

הגר"נ: קומט אויס אז בעיקר מיינט מען דאך דאס טרינקען, נאר אזוי ווי עס איז דא א קפידה נישט צו טרינקען אליין, עסט מען שוין צו מוזנות אויך.

רבינו: די גוים פלעגן דאך טרינקען, וועגן דעם האבן אידן דוקא מקפיד געווען אז מ'זאל נישט טרינקען אנדעם וואס מ'זאל עפעס צובייסן, כדי מ'זאל נישט זיין ווי די גוים. מילא איז די מוזנות געווען ווי א טפל.

הגר"נ: א איד איז נישט קיין שיכור.

ובירך רבינו: לחיים לחיים טובים ולשלום, דער אייבערשטער זאל העלפן מ'זאל האבן הרחבת הדעת און עוסק זיין בתורה ועבודה און אלעס גוט, מ'זאל קענען אנגיין מיט הרבצת התורה מיט געזונט וכל מילי דמיטב מיט געזונט און נחת.

הגר"נ: אמן, וכן למר.

דער חתם סופר האט מקפיד געווען אויף יעדע ברכה צו ענטפערן "וכן למר".

ונפרדו לשלום

דברית קידש

מב"ק מרז רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעווין פרשת קדושים שנת תשס"ח לפ"ק בויליאמסבורג יע"א

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם, ופירש"י מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה.

(ב) במדרש רבה (פכ"ד ס"ג) קדושים תהיו, הה"ד (תהלים כ ג) ישלח עזרך מקודש ומציון יסעודך, וצריך ביאור שייכות פסוק זה לכאן.

ונראה בהקדם מה דאיתא במדרש (שמו"ד פל"ח ס"ב) אמרו ישראל לפני הקב"ה, רבון העולם אתה מבקש שנהא קדושים הסר ממנו המות, והוא פלאי.

ויתבאר על פי מה דמתאמרא משמיה דק"ז מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע (הובא באורה לחיים פ' לך) על הגמרא (שבת עה.) שוחט משום מאי מחייב, משום צובע, וכתבו התוס' (ד"ה שוחט) אישוחט דעלמא קאי. והכוונה כי שוחט דעלמא רומז על מלאך המות שהוא היצר הרע. ויתחייב מיתה לעתיד, על מה שלפעמים הולך בתחבולות שונות לצבוע איזה דבר עבירה בצבע יקרה שיהא נדמה כאלו היא מצוה וזה לא צוה לו ה' על כן יענש, וזהו שוחט משום מאי מחייב, והלא הוא עושה רצון קונו, ומשני משום צובע, היינו שהוא צובע את העבירה כאילו הוא מצוה, ובשביל זה לא נברא ועל כן חייב, עכדה"ק.

ובכחינה זו העיר האלגאזי בשמע יעקב (פ' וישלח) בהא דאמרינן (סוכה נב.) לעתיד לבא מביא הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים. ולכאורה למה יתחייב היצה"ר נימא דברי הרב

ודברי התלמיד דברי מי שומעין, דמהאי טעמא אמרינן (קידושין מב:) אין שליח לדבר עבירה. ותירץ על פי שיטת התוס' (קידושין מא: ד"ה אמאי) דהיכי דשליח היה שוגג אמרינן יש שליח לדבר עבירה, דהא לא שייך לומר דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, ואם כן כיון שהיצר הרע הגדיל לעשות בכמה פיתויים אל האדם עד דהוי האדם שוגג בדבר, שוב אמרינן בכהאי גוונא דיש שליח לדבר עבירה והשליח פטור, עכ"ד.

אך העיר האלגאזי בזה בשמע יעקב (שם) מהא דאיתא בגמרא (קידושין מג.) אמר רבא אם תמצא לומר דסובר שמאי יש שליח לדבר עבירה, מכל מקום מודה באומר לשולחו אכול את החלב שהוא חייב ושולחו פטור, שלא מצינו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב. ולפי זה כיון שהחוטא מתהני מן העבירה, מן הדין הוא חייב ושולחו היצר הרע הוא פטור, ולמה יומת לעתיד לבא, עי"ש לפי דרכו. אמנם י"ל על פי מה שנסתפקו הר"י (בתוד"ה שלא מצינו) במעילה כשלא מעל השליח אלא על ידי הנאה, אי אמרינן בזה יש שליח לדבר עבירה, או דלמא זה נהנה וזה מתחייב לא אמרינן, וכתב בשער המלך (פ"ז מהל' מעילה ה"ב) דשיטת הרמב"ם דבמעילה דאמרינן יש שליח לדבר עבירה שפיר אמרינן זה נהנה וזה מתחייב. ובכן מצאנו חיוב להיצר הרע לעתיד לבא, כיון שבני ישראל יש להם דין הקדש, והיצר הרע מסית האדם להיות מועל בקדשי שמים, על כן יתחייב היצר הרע לעתיד, דהא במעילה

אמרין זה נהנה וזה מתחייב. (ועיין בדברינו בדרוש לשבת שובה תשס"א לפ"ק).

ובזה יתבאר המדרש שאמרו ישראל לפני הקב"ה אתה מבקש שנהא קדושים, אם כן מאחר שיהיה לנו דין הקדש הרי במעילה אמרין ישלד"ע, ולפי זה יתחייב היצה"ר המסית אותנו דאמרין זה נהנה וזה מתחייב, ועל כן הסר ממנו המות, דבדין ומשפט ישחטו לעתיד היצה"ר הוא המלאך המות שהסית את בני ישראל לדבר עבירה, מאחר שיש לנו דין הקדש.

ועל פי זה יש לפרש מה שכתבו דורשי רשומות (הובא בתורת חמד בשם הרמב"ן) על הכתוב (שמות יא ט) למען ריבות מ'ופתי ב'ארץ מ'צרים, שהוא ראשי תיבות רמב"ם. על פי מה שהקשה הרמב"ם (הלכות תשובה פ"ו ה"ה) מפני מה נענשו המצריים על ששעבדו בישראל, והלא כך גזרה חכמתו יתברך ועבדום וענו אותם. וכ"ק מרן אאמו"ר זללה"ה בברך משה (פ' וארא עמוד לו) ביאר בזה כי הגזירה היתה ועבדום וענו אותם בשעבוד הגוף, והמצריים הוסיפו לשעבדם גם בנפש להכשילם ולהחטיאם, ועל זה לא היתה הגזירה, ועל כן נענשו, עכ"ד. אכן אכתי קשה דהא קי"ל בכל התורה (קידושין מב:) דאין שליח לדבר עבירה דאמרין דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, ואם כן אף שחטאו ישראל ונשתעבדו בנפש, למה נתחייבו המצריים על כך, הא אין שליח לדבר עבירה, ובכה"ג השליח פטור והמשלח חייב, אולם במעילה אמרין זה נהנה וזה מתחייב, ובני ישראל יש להם דין הקדש, ועל כן שפיר נתחייבו המצריים על ששעבדו את ישראל בנפש, דכיון שיש להם לישראל דין הקדש, הדין אצלם דישראל"ע והשליח חייב. וזהו הרמז למען ריבות מ'ופתי ב'ארץ מ'צרים, דלשיטת הרמב"ם דבמעילה אמרין זה נהנה וזה מתחייב, הרבה

הקב"ה אותות ומופתים בארץ מצרים ונענשו המצרים על ששעבדו את ישראל בנפש.

יהיה איך שיהיה, כך הוא דרכו של היצה"ר שבא בערמיות להסית את האדם לדבר עבירה, ובעוה"ר זעירין אינון להבין דרכי היצה"ר שלא לטעות אחריו ח"ו, ופירשתי מה שאמרו חז"ל (קידושין ל:) יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לא יכול לו, כי היצר הרע בא בכל יום ויום להציע מצוה חדשה, כי מה שהציע אתמול כבר נודע לעון, ומבקש להכשיל את האדם על ידי מזימתו הרע שמדמה את העבירה למצוה, והאדם עצמו אינו יודע שצריך לעמוד נגדו ולנצחו, אלא במה שהקב"ה עוזרו ומאיר עיניו לידע שזהו מעצת היצר הרע, ואז עומד האדם לנגדו ומנצחו. (ועיין בדברינו בשערי תהלה מזמור כה). וצריכים לסייעתא דשמיא מרובה שיוכלו להשיג דרך האמיתי לדעת איזהו מצוה ואיזהו עבירה ושלא להטעות עצמו מדרכי היצר. והנה אמרו חז"ל (תענית ה.) יעקב אבינו לא מת, ופי' בספרי קודש דכח השפעתו וקדושתו של יעקב אבינו לא נפסק, וחי וקים עד היום הזה והוא משפיע קדושה וטהרה לבני ישראל. ובכן י"ל כי יעקב אבינו אשר מדתו אמת ככתוב (מכה ז ט) תתן אמת ליעקב, על ידי כח קדושתו הוא משפיע מדת האמת לבני ישראל, ובהיות שהיצה"ר בא בכח השקר לסמא עיני האדם ומטעה אותו בערמיות לצבוע את העבירה למצוה, על כן בכל הדורות עד ימינו אלה יעקב אבינו הוא אשר משפיע מדת האמת לפקוח עיני העורים ההולכים בחשכה, ומאיר עיני ישראל שיתגלה לעינינו דרך האמיתי, וטהר לבינו לעבדך באמת, היפך מדרכי היצר המטעה את האדם וזה לעומת זה יעקב אבינו משפיע מדת האמת, וכאשר מאיר קצת במדת האמת מעט מן האור דוחה הרבה מן

החושך, ועל ידי זה זוכים לראות הדרך ישכון אור שלא להטעות אחר משאות שוא של פיתויי היצר, והכל הוא על ידי כח הקדושה של יעקב אבינו. (ועיין בתפארת שלמה ס"פ דברים).

ובלכתנו בדרך זה יש לפרש הרמז שכתב בורע קודש (ל"ג בעומר) ע'דת בני ישראל קידושים, ראשי תיבות יעק"ב. כי מה שאנו זוכים שיעקב אבינו ישפיע אור האמת שיוכלו להכיר את האמת ולהבחין איך שהיצה"ר מסמא את העיניים, הוא רק אם יש לנו קשר עם יעקב אבינו, וכמו שפי" כ"ק מרן דו"ז זלה"ה בדברי יואל (פ' ויחי עמוד תצ"ז) המדרש (הובא ביערות דבש ח"ב דרוש י"ב) כל הולך על גחון תמן מת יעקב אבינו. דהנה יעקב אבינו בחיים חיותו היה משפיע קדושה גדולה לכל ישראל, ובכוחו ובזכותו ניצולו כל אותו הדור מחטא ופשע, אמנם אף אחר מיתתו עדיין זכותו קיימת להגין על ישראל בשעה שאוהזים בדרכיו הטובים, וכדאיתא במדרש (ב"ר פנ"ו ס"ד) כל מי שהולך בדרכי אבות אני מתקומם עליו בזכות אבות. ואז כאשר זוכים להשפעת קדושתו של יעקב אבינו, נחשב כאילו הוא חי עמהם. אבל מי שהולך אחר תאוות לבו בעצת היצר אינו זוכה להשפעת קדושתו של יעקב אבינו. וזה שדרש המדרש כל הולך על גחון, וכפירש"י (ויקרא יא מב) כל הולך על גחון זה נחש, היינו שהולך בעצת נחש הקדמוני הוא הס"מ, תמן מת יעקב, כי מאחר שהולך אחר תאוות לבו אינו זוכה להשפעתו של יעקב אבינו, עכ"ד. וכתב בתפארת שלמה (פ' ויצא) על מה דאמרין בגמרא (ברכות כו:) יעקב תיקן תפלת ערבית, הרמז בזה ענין הנהגת האדם בדברי הרשות והמותר לו שיהיה בקדושה, לאשר בעוה"ז הוא מעורב טוב ברע וצריך האדם לברר הטוב מן הרע. וזה שתיקן יעקב תפלת ערבית, לשון מעורב טוב ורע, הכל

הביא אל הקדושה, וזה היה עבודתו. כמו שמצינו באברהם אבינו תיקן תפלת שחרית בחינת חסד כמ"ש (תהלים צ"ד) שבענו בבקר חסדך והוא נגד המצות עשה, אברהם עולה בגימטריא רמ"ח. יצחק בחי' הגבורה להתגבר על יצרו במצות ל"ת להיות שמור מן החטא, ויעקב הוא שתיקן תפלת ערבית אפילו בדבר הרשות יהיה בקדושה קדש עצמך במותר לך, עכ"ד. ובכן רק אם מקיימים קדש עצמך במותר לך ואינם כרוכים אחר התאוות, אז יכולים לזכות להשפעת מדת האמת של יעקב אבינו. וזהו הרמז בתיבת ע'דת בני ישראל קידושים שמו של יעקב אבינו, להורות שאם האדם מקיים מצות קדושים תהיו לקדש עצמו במותר, אזי הוא זוכה לקשר אמין וחזק עם יעקב אבינו אור האמת, ועל ידי זה יכול לדחות ממנו פיתויי היצר, כי במדת האמת של יעקב אבינו יאירו עיניו לראות הדרך ישכון אור.

וזה שדרש המדרש קדושים תהיו, ואיך יזכו להיות קדושים בזמן שהיצה"ר מתחדש בכל יום בתחבולות שונות להכשיל את האדם בדבר עבירה, לזה הביא הכתוב ישלח עזרך מקודש ומציון יסעדך, שעל ידי שיקדשו עצמם במותר יזכו לעזר ממעל ויעקב אבינו ישפיע עלינו מדת האמת שנוכה לראות את האמת.

וזהו ביאור דברי רש"י"ל פרשה זו בהקהל נאמרה שכל גופי תורה תלויין בה, כי הן הן גופי התורה שלא יגרר האדם אחר פיתויי היצה"ר המסמא עיני האדם מלראות את האמת, ודבר זה תלוי במצות קדושים תהיו, לקדש עצמו במותר לו. **ועל דרך זה יש לפרש מה דאיתא במס' בבא מציעא (דף ה:) אמר רבי יוחנן, לא חרבה ירושלים אלא על שהעמידו דיניהם על דין תורה ולא עשו לפני משורת הדין. וביאר בעיון יעקב, כי באמת היה להם לישראל חטאים עוונות ופשעים, אך**

באם היו עושים לפני משורת הדין, אז במדה שאדם מודד מודדין לו, והיה גם הקב"ה מתנהג עמהם לפני משורת הדין ולא היה נחרב ירושלים, אבל כיון שהעמידו דבריהם על דין תורה, נענשו גם כן על פי מדת הדין, עכ"ד. והדבר צריך תלמוד דהלא בפירוש מבואר בגמרא (יומא ט:) דבית ראשון נחרבה בעון עבודה זרה ובית שני בעון שנאת חנם, והיאך אמרו שנחרב בשביל שהעמידו דבריהם על דין תורה. אמנם לפי האמור יש לומר דבאמת נחרב הביהמ"ק בשביל שאר עבירות שהיה בידם, אבל מענה היה בפיהם שטעו בזה וחשבו שהם עושים מצוה, כי היצה"ר הטעה אותם בערמוניות לומר על עבירה שהוא מצוה, ולזה אמר שחורבן ירושלים היה בשביל שהעמידו דבריהם על דין תורה, ולא הוסיפו על עצמם גדרים וסייגים להתקדש במותר, ולא ברחו מצ"ט שערי היתר בכדי להיות נשמר בשער אחד של איסור, וידעו שכל מאכל הכשר יבא אל פיהם והיו משוקעים בתאוות, ראשו ורובו בשלחנו, ועל ידי זה נפסק מהם הקשר עם יעקב אבינו, ואילו היו מקדשים עצמם במותר, אזי היו זוכים שיהיה להם קשר עם יעקב אבינו, והיו זוכים להשפעת מדת האמת להאיר עיניהם לדעת את הדרך ילכו בה, נמצא דבמעשיהם גרמו שלא היו יכולים להתגבר נגד פיתויי היצר שסימא את עיניהם, ועבירה גוררת עבירה עד שעשו כל המעשים אשר מנו חז"ל בגמרא, ועל כן בא עליהם החורבן, ויסוד הכל היה בשביל שלא כבשו את תאוותם ההיתר.

והדברים האלה צריך להיות נר לרגלינו ואור לנתיבותינו, חיים אנחנו במדינה טמאה ערות הארץ ממש כטומאת ארץ מצרים, והיצה"ר לא ינוח ולא ישקוט עד אשר מביא את האדם לתאוות העולם השפל הזה, והוא

מסמא עיני האדם שלא יראה את האמת, וצריכים לסייעתא דשמיא מרובה שלא יפלו בפח יוקשים, ובכח קדושתו של יעקב אבינו השי"ת עוזר ומושיע להאיר עיני ישראל לראות את דרך האמת, בעוה"ר פיתויי היצר במדינה זו הוא מלא תאוות, וכל מהות המדינה הוא להרבות בתאוות יותר ויותר, וכמו שפי' בספרי קודש (תולדות יעקב יוסף פ' בהר בשם המגיד, ערכי נחל פ' נשא) עה"פ (במדבר יא ד) התאונו תאוה, שהתאונו שיהיה להם תאוה, ועוררו התשוקה והחמדה לעניי העולם הזה. וזהו כל עצם מהות המדינה, ועל ידי שמשוקעים בתאוות אכילה ושאר תאוות עוה"ז שוכחים ממצות קדושים תהיו, קדש עצמך במותר לך, להתנזר קצת מן התאוות, להתרחק מצ"ט שערי היתר בכדי שלא יכשלו ח"ו בשער אחד של איסור, ובכן כאשר קורין פרשה זו עלינו לקבל על עצמינו לקיים מצות קדושים תהיו, ישראל קדושים הם, ועל ידי זה יהיה בנו כח הקדושה של יעקב אבינו ויזכו להתגבר על היצה"ר שמתחדש עלינו בכל יום, ונוכה לעינים פקוחות לראות הדרך האמיתי שלא להטעות אחר דרכי היצר.

והשי"ת יעזור שיהיה לנו הזכיה לקיים מצות קדושים תהיו, קדש עצמך במותר לך, למעט קצת מכח התאוה אף של היתר, ועל ידי יהיה לנו קשר עם יעקב אבינו והאבוה"ק ויאירו עינינו בקיום מצות ומעש"ט, ונוכה להתגבר על היצה"ר, לא חרבה ירושלים אלא על שהעמידו דיניהם על דין תורה, ולפי זה כאשר יקיימו קדש עצמך במותר לך ויוסיפו חומרות גדרים וסייגים נזכה לבנין ביהמ"ק, ונוכה להתרוממות קרן התורה וישראל בהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

קדר עדר נישואין "ברך משה" דהספדי סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקוה"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעוועכי"א

קרית יואל – בני ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעמו"מ

קרן
"חסדי שלמה זלמן"
ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
בן ר' מרדכי ווירצבערגער ז"ל
נלב"ע ח' כסלו תשנ"ב
☆☆☆

קרן
"חסדי ישראל יעקב"
ע"ש ר'
ישראל יעקב אייזנבערגער ז"ל
נלב"ע מ"ו אייר תשנ"ו
ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
מענדל ז"ל ג' כ"ו סיון תשנ"ה
ואמו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
נלב"ע כ"ט תמוז תשנ"ג
☆☆☆

קרן
"חסדי שמואל וחנה"
ע"ש
ר' שמואל זאב לעווין ז"ל
ב"ר יעקב דוב ז"ל
נלב"ע ג' תשרי תשנ"ח
והו' מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים משה ז"ל
נלב"ע י"ב חשון תשנ"ו
☆☆☆

קרן
"אנשי חי"ף"
ע"ש
ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
ב"ר נחמי ז"ל
נלב"ע ז' שבט תש"ג
והו' מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרענקל מבי"ח ז"ל
נלב"ע ב' אלול תשנ"ג
☆☆☆

קרן
"צב"א מרו"ם"
ע"ש ר'
צבי אלימלך געלכמאן ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע ד' אלול תשנ"ט
והו' מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
נלב"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
☆☆☆

קרן
"אפריון נמטי לר' שמעון"
ע"ש ר' שמעון דאסקאל ז"ל
בן ר' שניאור זלמן ז"ל
נלב"ע ז' מנחם אב תשנ"ח
☆☆☆

קרן
"זכרון חיים צבי"
ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
ב"ר חזקי איתמר טובי ז"ל
נלב"ע י"ג כסלו תשנ"ה

"ברכת מזל טוב"

הננו משגרים ברכת מז"ט חמה ולבבית לאנ"ש החשובים כל אחד בשמו יבורך

מוח"ר אברהם שפילמאן הי"ו

ולאביו הרח"ח ר' ישראל יעקב שפילמאן שליט"א

ולחותנו הרח"ח ר' ארי' פריד שליט"א

להולדת בתו – נכדתם

קידושא רבא בבית מדרשינו בשיכון

הר"ר יעקב אברהם גאלדבערגער הי"ו

ולאביו הרב ר' ישראל שלום גאלדבערגער שליט"א

רי"מ בישיבתנו הק'

ולחותנו הרב ר' דוד פריינד שליט"א

להולדת בנו – נכדם

השלום וזכר בבית מדרשינו בשיכון

קרן
"נפש חי'ה"
ע"ש הרבנית הצדיקת
מרת חי' מייזליש ע"ה
בת מרן רבינו משה ז"ע
נלב"ע ח"י שבט תשנ"ג
☆☆☆

קרן
"חסדי מנחם משה"
ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ז"ל
ב"ר דוב ז"ל
נלב"ע י"ג מנחם אב תשנ"ב
☆☆☆

קרן
"תהלה לדוד"
ע"ש ר' משה דוד
טעלער ז"ל
ב"ר יחזקאל משולם ז"ל
נלב"ע י"א תשרי תשנ"ח
☆☆☆

קרן
"אב"ן ישראל"
ע"ש ר' אברהם נתן
כערנאט ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
נלב"ע מ"ו חשון תשנ"ו
☆☆☆

קרן
"ציון לנפש חי'ה"
ע"ש ר' בן ציון בנעט
ז"ל ב"ר ישראל צבי ז"ל
נלב"ע ט' שבט תשנ"ג
והנתי מרת חי'ה ע"ה
ב"ר יהושע ז"ל
נלב"ע י"א סיון תשנ"ה
☆☆☆

קרן
"חסדי בא"ר"
ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
נלב"ע כ"ג ניסן תשנ"ז
והו' מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ז"ל שמעון
נלב"ע ח' מנחם תשנ"א
☆☆☆

קרן
"ממכון שבתו
השניח"